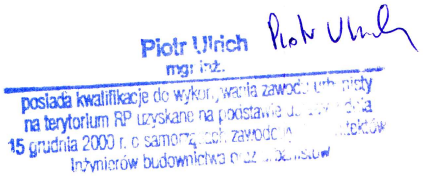
PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO dla terenów położonych w rejonie ulicy Byczyńskiej w Gorzowie Śląskim.

AUTOR PROGNOZY:

mgr inż. Piotr Ulrich
inż. Natalia Maląg



12 listopada 2026 r.

Spis treści

1. WPROWADZENIE 4

a. Przedmiot, zakres i cele prognozy oddziaływania na środowisko 4
b. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy oraz jej powiązaniach z innymi dokumentami 6
c. Udział społeczeństwa w opracowaniu prognozy oddziaływania na środowisko 6

2. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA, W TYM NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM 7

3. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH 30

4. ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM ALBO KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU 31

a. Analiza zgodności ustaleń planu miejscowego z zapisami Audytu Krajobrazowego województwa opolskiego 35

5. PRZEDSTAWIENIE USTALEŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH 36

a. Informacje o głównych celach, zawartości oraz powiązaniach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z innymi dokumentami 36
b. Projektowane zagospodarowanie terenów 36
c. Zgodność z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska i ochrony przyrody 38
d. Ochrona różnorodności biologicznej 39
e. Projektowane zagospodarowanie wynikające z potrzeb ochrony zabytków środowiska kulturowego 40
f. Adaptacja do zmian klimatu 40

6. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA 42

a. Źródła przewidywanego oddziaływania na środowisko 42
b. Przewidywane oddziaływanie 42

7. WPŁYW USTALEŃ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO 44

a. Powierzchnia ziemi, gleby 44
b. Wody powierzchniowe i podziemne 45
c. Powietrze 45
d. Krajobraz 46
e. Zwierzęta i rośliny 47
f. Klimat 47
g. Zasoby naturalne 47
h. Klimat akustyczny 48

i. Pole elektromagnetyczne 49
j. Oddziaływanie na ludzi 50
k. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii 51
l. Środowisko kulturowe 52

8. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU 52

9. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU 53

10. TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY, JAKIE NAPOTKANO OPRACOWUJĄC RAPORT. 53

11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO. 53

12. POTENCJALNE ZMIANY W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU 53

13. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA. 54

14. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM 55

1. WPROWADZENIE

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z art. 3 ust. 1 pkt. 14, art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670 z późn. zm.). Niniejsze opracowanie sporządzone jest w ramach procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, która w systemie polskiego prawa jest jednym z podstawowych elementów oceny potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego zagospodarowania terenu wyznaczonego w planie.

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej planu miejscowego wskazuje również art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538 z późn. zm.), zgodnie z którym wójt, burmistrz albo prezydent miasta sporządza plan miejscowy wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, oświadczenie autora stanowi załącznik do niniejszej prognozy.

a. Przedmiot, zakres i cele prognozy oddziaływania na środowisko

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jej zakres jest zgodny z art. 51 oraz art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Głównym celem niniejszego opracowania – prognozy – jest wstępne określenie wpływu i zakresu potencjalnych zmian w środowisku i warunkach życia mieszkańców, wywołanych realizacją ustaleń projektowanego dokumentu, dokonanie oceny czy jego zapisy nie naruszą idei zrównoważonego rozwoju zapewniających zachowanie prawidłowej gospodarki zasobami naturalnymi dla obecnych i przyszłych

pokoleń oraz wskazanie metod zmniejszenia lub wykluczenia uciążliwości dla środowiska wynikających z realizacji działań zawartych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Do pozostałych celów zalicza się:

- ocenę możliwości oddziaływań transgranicznych,
- identyfikację obszarów objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem na środowisko i jego elementy składowe,
- ocenę na ile zaproponowane rozwiązania pozwolą wzbogacić lub odtworzyć obniżone i zdegradowane wartości środowiska,
- ocenę możliwości pojawienia się nowych szans dla ukształtowania wyższej jakości środowiska.

<u>Aktualny sposób zagospodarowania</u>



b. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy oraz jej powiązaniach z innymi dokumentami

Prognozę do projektu planu wykonano w zakresie przewidzianym przepisami ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, w szczególności art. 51 ust. 2 z uwzględnieniem art. 52 ust. 1 i 2 oraz po uzgodnieniu zakresu i stopnia szczegółowości prognozy przez RDOŚ i PPIS.

Przy sporządzaniu prognozy zanalizowane zostały ustalenia planu ogólnego oraz opracowań ekofizjograficznych. W analizach skupiono się na charakterze obszaru będącego przedmiotem oddziaływania oraz na problematyce i celach ocenianego dokumentu. Wykorzystano materiały kartograficzne, opracowania archiwalne i planistyczne z zakresu badań środowiska przyrodniczego na omawianym terenie. Zebrane w ten sposób informacje posłużyły do określenia aktualnego stanu środowiska przyrodniczego i jakości jego funkcjonowania przy obecnym zainwestowaniu oraz przedstawieniu oceny zakresu i charakteru przewidywanych zmian będących skutkiem realizacji planu. Punktem wyjścia do tego była identyfikacja czynników mających potencjalny wpływ na środowisko.

c. Udział społeczeństwa w opracowaniu prognozy oddziaływania na środowisko

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wyznaczający ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko jest dokumentem wymagającym sporządzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Elementem tej oceny jest prognoza oddziaływania na środowisko, która zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wymaga udziału społeczeństwa w jej sporządzaniu, dzięki czemu, osoby nie posiadające profesjonalnej wiedzy mogą aktywnie włączyć się do konsultacji projektu, który w wyniku realizacji jego potencjalnych działań i przedsięwzięć będzie oddziaływać na środowisko.

Artykuł 29 w/w ustawy podtrzymuje dotychczasową regulację prawa ochrony środowiska, przyznając prawo składania uwag i wniosków w postępowaniu

wymagającym udziału społeczeństwa „każdemu”. Środowisko przyrodnicze jest bowiem dobrem, które służy wszystkim, nie tylko społeczności lokalnej. Możliwość zapoznania się z prognozą i projektem planu może korzystnie wpłynąć na umiejętności oceny prawdopodobieństwa wystąpienia zagrożeń oraz ich potencjalnej wagi.

2. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA, W TYM NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Położenie fizycznogeograficzne i rzeźba terenu

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym opracowanym przez J. Kondrackiego obszar gminy Gorzów Śląski znajduje się w granicach podprowincji Wyżyny Śląskiej, w makroregionie Wyżyny Woźnicko-Wieluńskiej. Na terenie gminy wyróżnia się dwie jednostki mezoregionalne: Próg Woźnicki, określany również jako Próg Górnotriasowy, oraz Obniżenie Liswarty-Prosny. Próg Woźnicki zajmuje zachodnią oraz północno-zachodnią część gminy. W jego obrębie znajduje się m.in. region Płaskowyżu Helenowskiego wraz z kotliną gorzowską. Pozostała część obszaru gminy, obejmująca tereny położone na wschodzie, północy i północnym wschodzie, należy do Obniżenia Liswarty-Prosny. Rozdzielenie obu jednostek fizyczno-geograficznych wyznacza zachodnia krawędź doliny Prosny. Linia ta przebiega poza obszarami zwartej zabudowy miejscowości Krzyżanowice, Zdziechowice oraz Uszyce.

Rzeźba terenu gminy jest zróżnicowana. W jej centralnej i południowej części dominują formy faliste oraz pagórkowate, natomiast w północnej i wschodniej części wyraźnie zaznacza się szeroka, płaskodenna dolina Prosny. Uzupełnieniem tego układu jest kotlina gorzowska, charakteryzująca się również stosunkowo płaskim dnem. Zróżnicowanie wysokościowe obszaru gminy jest stosunkowo duże. Najniżej położone tereny znajdują się w dolinie Prosny, w rejonie Uszyc, gdzie wysokość wynosi około 180 m n.p.m. Najwyższe partie terenu osiągają około 267 m n.p.m. i występują na Płaskowyżu Helenowskim, na południowy zachód od miejscowości Goła. Układ rzeźby Wyżyny Woźnicko-Wieluńskiej pozostaje w bezpośrednim związku z budową geologiczną podłoża. W krajobrazie występują naprzemiennie

obszary wyniesione, związane z bardziej odpornymi utworami skalnymi, oraz obniżenia powstałe w wyniku erozji i denudacji mniej odpornych osadów. Wyniesienia budują przede wszystkim piaskowce środkowej jury, a także wapienie, piaskowce i zlepieńce środkowego triasu. Obniżenia związane są natomiast głównie z występowaniem miękkich osadów iłowcowo-mułowcowych dolnej i środkowej jury, przykrytych lokalnie utworami trzeciorzędowymi i czwartorzędowymi. Obniżenia terenu są jednocześnie wykorzystywane przez lokalną sieć hydrograficzną. W obrębie gminy najważniejszym elementem tego układu jest Prosna, której współczesna dolina nawiązuje do przebiegu starszej, preglacjalnej doliny Pra-Prosny.

Ze względu na charakter rzeźby oraz genezę poszczególnych form terenu na obszarze gminy można wyróżnić kilka podstawowych jednostek morfologicznych:

- Dna holoceńskich dolin rzecznych z terasami zalewowymi – są to obszary akumulacyjne położone około 1–3 m powyżej aktualnego poziomu wody w rzekach. Ich podłoże stanowią przede wszystkim piaski i żwiry, miejscami przykryte warstwą namułów i mad rzecznych. Jednostka ta występuje wzdłuż doliny Prosny oraz jej dopływów. Tereny te są przeważnie płaskie, a nachylenie powierzchni zazwyczaj nie przekracza 2%.
- Wyższa terasa nadzalewowa – występuje w obrębie doliny Prosny oraz dolin Piaski i Skrońskiego Potoku. Jej powierzchnia znajduje się około 3–8 m powyżej poziomu wody w rzece, a budują ją głównie plejstoceńskie piaski i żwiry. Podobnie jak w przypadku niższych teras, teren jest w większości płaski, ze spadkami nieprzekraczającymi 2%.
- Wysoczyzna wodnolodowcowa – charakteryzuje się stosunkowo wyrównaną powierzchnią i niewielkimi deniwelacjami, wynoszącymi około 3–5 m. Zbudowana jest głównie z piasków i żwirów wodnolodowcowych, miejscami występujących na podłożu z glin zwałowych. Nachylenie terenu zazwyczaj mieści się w przedziale 0–3%. Formy tego typu występują przede wszystkim w strefie przejściowej pomiędzy Płaskowyżem Helenowskim a Obniżeniem Liswarty-Prosny. W obrębie wysoczyzny lokalnie występują również kilkunastometrowe pagóry kemowe, m.in. w rejonie Krzyżanowic i Zdziechowic oraz na południe od Uszyc.

- Wysoczyzna morenowa falista i pagórkowata – jest najbardziej zróżnicowaną pod względem rzeźby jednostką występującą na terenie gminy. Deniwelacje sięgają tu około 5–30 m. Podłoże tworzą przede wszystkim plejstoceńskie piaski i żwiry wodnolodowcowe, lokalnie gliny zwałowe, a także osady związane z moreną czołową i formami kemowymi. Występują tu również wychodnie piaskowców, iłowców i mułowców dolno- i środkowojurajskich. Nachylenia powierzchni wynoszą na ogół 3–5%, natomiast lokalnie mogą osiągać 10–15%. Tego rodzaju rzeźba jest charakterystyczna przede wszystkim dla centralnej, południowej oraz wschodniej części gminy.

Budowa geologiczna

Obszar gminy Gorzów Śląski znajduje się w strefie kontaktu dwóch jednostek geologicznych – monokliny przedsudeckiej oraz monokliny śląsko-krakowskiej. W budowie geologicznej podłoża dominują utwory jurajskie i trzeciorzędowe, które na powierzchni przykrywa warstwa osadów czwartorzędowych o zróżnicowanej miąższości. Wśród utworów czwartorzędowych występują zarówno osady plejstoceńskie, związane przede wszystkim z działalnością lądolodu, jak i młodsze osady holoceńskie, charakterystyczne głównie dla współczesnych dolin rzecznych. Utwory mezozoiczne mają łagodny upad w kierunku północno-wschodnim. Na zdecydowanej części obszaru gminy występują utwory jury dolnej, które lokalnie odsłaniają się na powierzchni lub zalegają bezpośrednio pod niewielką warstwą osadów czwartorzędowych. Są one reprezentowane przede wszystkim przez piaski oraz słabo spojone piaskowce, których miąższość wynosi około 30–50 m. Powierzchniowe lub płytkie występowanie utworów jury dolnej obserwuje się m.in. w rejonie Czerwonego Osiedla, Siwego Osiedla, Folwarku Buczak, Pawłowic Gorzowskich, Zofiówki i Goły, a także na terenach położonych na południe od Uszyc. Na większości obszaru gminy utwory te są jednak przykryte osadami młodszymi. W północnej części gminy, powyżej Uszyc, bezpośrednio nad utworami jurajskimi występują osady trzeciorzędowe. Tworzą je przede wszystkim piaski, żwiry, iły oraz iły margliste, osiągające miejscami miąższość do około 30 m. Lokalnie, pod pokrywą czwartorzędową, występują również starsze utwory triasowe i młodsze od nich utwory jury środkowej. Osady triasu dolnego stwierdzane są w rejonie Piaseczna i

reprezentowane są głównie przez iły oraz iłowce. Z kolei w okolicach Zdziechowic występują utwory jury środkowej, wykształcone przede wszystkim jako piaski i piaskowce. Nad warstwami piaszczystymi zalegają osady ilaste i mułowe, w tym iły, mułki i mułowce, których łączna miąższość wynosi około 30–80 m. Znaczącym elementem budowy geologicznej gminy jest pokrywa czwartorzędowa. Jej miąższość jest bardzo zróżnicowana – od braku osadów na obszarach, gdzie na powierzchni występują utwory jurajskie, aż do około 60 m w obrębie doliny Prosny. Poza dolinami rzecznymi większe powierzchnie utworów czwartorzędowych występują przede wszystkim w południowej oraz północno-wschodniej części gminy. Osady plejstoceńskie występujące poza dolinami rzecznymi obejmują przede wszystkim gliny zwałowe oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe związane ze stadiałem maksymalnym zlodowacenia środkowopolskiego. Występują również utwory związane ze stadiałem warciańskim tego zlodowacenia, w tym piaski i żwiry moreny czołowej, gliny zwałowe, piaski i żwiry lodowcowe oraz formy kemowe. W obrębie dolin rzecznych oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie charakter osadów czwartorzędowych jest odmienny. Występują tam przede wszystkim piaski i żwiry wodnolodowcowe budujące terasy nadzalewowe wieku plejstoceńskiego, a także młodsze osady teras zalewowych związane z holocenem. Lokalnie spotykane są również piaski i gliny deluwialne oraz torfy, szczególnie w obrębie doliny Prosny.

W strukturze geologicznej gminy znaczącą rolę odgrywają utwory piaszczyste i piaszczysto-żwirowe pochodzenia lodowcowego, a także piaskowce, mułowce i iłowce związane z utworami środkowej jury. Obecność tych surowców stwarzała i nadal stwarza możliwości ich gospodarczego wykorzystania. W szczególności stanowią one bazę dla pozyskiwania kruszyw naturalnych oraz surowców ilastych wykorzystywanych w przemyśle ceramiki budowlanej. Budowa geologiczna obszaru gminy ma istotne znaczenie zarówno z punktu widzenia możliwości lokalizowania zabudowy, jak i dostępności lokalnych zasobów surowców mineralnych. W odniesieniu do zagospodarowania przestrzennego szczególnie istotne są dwa zagadnienia: właściwości podłoża gruntowego w kontekście posadowienia obiektów budowlanych oraz występowanie złóż lub perspektyw surowcowych. Ogólne warunki podłoża gruntowego na terenie gminy można określić jako korzystne dla rozwoju

budownictwa. Na znacznej części obszaru występują piaski, żwiry i gliny, które charakteryzują się odpowiednią nośnością i na ogół zapewniają dobre warunki geotechniczne. Szczególnie sprzyjające warunki do posadowienia obiektów kubaturowych występują na obszarach wysoczyznowych, gdzie podłoże jest stabilniejsze i mniej podatne na niekorzystne oddziaływania związane z okresowym nawodnieniem. Odmienne warunki występują w obrębie dolin rzecznych. Obszary te są mniej korzystne z punktu widzenia lokalizacji zabudowy, ponieważ mogą występować tam grunty o obniżonej nośności, związane z akumulacją rzeczną oraz okresowym lub stałym występowaniem płytkiego poziomu wód gruntowych. Z tego względu tereny dolinne wymagają szczególnej analizy warunków gruntowo-wodnych przy planowaniu i realizacji obiektów budowlanych.

Udokumentowane złoża kopalin, tereny i obszary górnicze

Na terenie Gminy Gorzów Śląski aktualnie udokumentowano 3 złoża kopalin:

- Czerwone Osiedle (surowce ilaste ceramiki budowlanej),
- Krzyżanowice, Zdziechowice (piaski i żwiry).

Na terenie objętym analizą nie występują udokumentowane złoża kopalin oraz tereny i obszary górnicze.

Warunki hydrogeologiczne

Obszar gminy Gorzów Śląski znajduje się w granicach dwóch Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd): nr 81 (PLGW600081) oraz nr 97 (PLGW600097). Systemy te charakteryzują się występowaniem kilku poziomów wodonośnych związanych zarówno z utworami czwartorzędowymi, jak i starszymi osadami kenozoicznymi i mezozoicznymi. W granicach JCWPd nr 81 wyróżnia się cztery piętra wodonośne: czwartorzędowe, neogeńskie, kredowe oraz jurajskie. W obrębie piętra czwartorzędowego występuje poziom gruntowy (Q1) oraz poziom międzymorenowy (Q2), natomiast w piętrze jurajskim wydzielane są poziomy związane z utworami jury dolnej, środkowej i górnej. JCWPd nr 81 stanowi wielowarstwowy system hydrogeologiczny związany z obszarem zlewni Prosny. Poszczególne poziomy wodonośne pozostają w relacjach hydraulicznych zarówno między sobą, jak i z wodami powierzchniowymi. System ma charakter przejściowo zamknięty, a jego granice wyznaczają przede wszystkim warunki hydrodynamiczne.

Istotną rolę w funkcjonowaniu systemu wodonośnego odgrywa Prosna, która stanowi główną oś drenażu wód podziemnych. Jej dopływy pełnią funkcję lokalnych stref drenażu poszczególnych poziomów wodonośnych. W rejonach wododziałowych cieki wodne zasilane są przede wszystkim przez płytkie poziomy wodonośne, natomiast w kierunku dolnego biegu cieków zwiększa się udział zasilania wodami pochodzącymi z głębszych poziomów wodonośnych. Górną granicę systemu hydrogeologicznego stanowi powierzchnia terenu wraz ze strefą aeracji oraz warstwami utworów słabo przepuszczalnych, reprezentowanych głównie przez gliny morenowe i iły. Ich miąższość jest zróżnicowana przestrzennie. Dolna granica systemu jest mniej wyraźna i występuje na głębokości od około 300 m do ponad 600 m. Jest ona związana z występowaniem słabo przepuszczalnych utworów ilasto-mułkowatych oraz z granicą odnawialności zasobów wód poziomów kredowych, jurajskich i triasowych. Budowa hydrogeologiczna JCWPd nr 81 jest złożona i obejmuje naprzemienne warstwy o różnej przepuszczalności. Występują tu utwory przepuszczalne, słabo przepuszczalne oraz bardzo słabo przepuszczalne, związane z osadami czwartorzędu, neogenu, kredy, jury i górnego triasu. W obrębie JCWPd nr 97 również wyróżnia się cztery główne piętra wodonośne: czwartorzędowe, neogeńskie, kredowe oraz triasowe. Zasilanie tych poziomów odbywa się przede wszystkim poprzez infiltrację wód opadowych, która może zachodzić bezpośrednio lub pośrednio, przez przepuszczalne utwory zalegające nad poszczególnymi warstwami wodonośnymi. Naturalnymi strefami odpływu i drenażu wód podziemnych są przede wszystkim główne cieki powierzchniowe.

Na warunki hydrogeologiczne gminy wpływa również występowanie w jej sąsiedztwie głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP). Obszar gminy położony jest pomiędzy trzema takimi zbiornikami: GZWP nr 311 „Zbiornik rzeki Prosna”, GZWP nr 324 „Dolina kopalna Kluczbork” oraz GZWP nr 325 „Zbiornik Częstochowa (W)”. Północno-wschodnia granica gminy sąsiaduje bezpośrednio z granicą GZWP nr 325.

Zaopatrzenie mieszkańców gminy w wodę odbywa się z wykorzystaniem ujęć wód podziemnych. Wszystkie miejscowości na terenie gminy posiadają dostęp do sieci wodociągowej. Dla eksploatowanych ujęć ustanowiono bezpośrednie strefy

ochronne, których zadaniem jest zabezpieczenie zasobów wód podziemnych przed potencjalnym zanieczyszczeniem. Na terenie gminy funkcjonują trzy główne ujęcia wód podziemnych:

- ujęcie Gorzów Śląski – obejmuje trzy studnie, z których dwie są obecnie eksploatowane. Studnie ujmują wody z poziomu jurajskiego. Wydajność eksploatacyjna ujęcia wynosi 40 m³/h, natomiast maksymalna wydajność określona w pozwoleniu wodnoprawnym wynosi 60 m³/h;
- ujęcie Uszyce – tworzą je dwie czynne studnie ujmujące wody z poziomu jurajskiego. Łączna wydajność eksploatacyjna ujęcia wynosi 20 m³/h, przy maksymalnej wydajności określonej w pozwoleniu wodnoprawnym na poziomie 60 m³/h;
- ujęcie Goła – składa się z dwóch czynnych studni ujmujących wody z utworów jurajskich. Wydajność eksploatacyjna studni nr 1 wynosi 7 m³/h, natomiast studni nr 2 – 5,7 m³/h. Maksymalna wydajność całego ujęcia, zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym, wynosi 40 m³/h.

Z punktu widzenia ochrony środowiska szczególne znaczenie ma zachowanie odpowiedniej jakości i ilości zasobów wód podziemnych. Istotne jest zwłaszcza ograniczenie możliwości infiltracji zanieczyszczeń do warstw wodonośnych oraz właściwe gospodarowanie wodami opadowymi i roztopowymi, szczególnie w rejonach występowania płytkich poziomów wodonośnych oraz w sąsiedztwie ujęć wód podziemnych.

Sieć hydrograficzna

System hydrograficzny gminy Gorzów Śląski jest związany przede wszystkim z dorzeczem Warty, a w mniejszym zakresie z dorzeczem Odry. Przez obszar gminy przebiega dział wodny II rzędu, rozdzielający oba dorzecza. Południowo-zachodnia część gminy znajduje się w zlewni Stobrawy, będącej ciekiem III rzędu i dopływem Odry. Pozostała, zdecydowanie większa część obszaru gminy należy do zlewni Prosny – rzeki III rzędu, będącej lewobrzeżnym dopływem Warty. Prosna ma swoje źródła w rejonie Wolęcina, na terenie gminy Radłów, natomiast ujście do Warty znajduje się w obrębie doliny Pyzdrskiej, poza obszarem opracowania. Całkowita długość rzeki wynosi około 216,8 km. Z wyjątkiem odcinka źródłowego, sięgającego

do Pomykowa, koryto Prosny zostało uregulowane. Dolina Prosny poza odcinkiem źródliskowym osiąga maksymalną szerokość około 1 km, przy czym przeciętnie jej szerokość wynosi około 300–400 m. Koryto rzeki ma szerokość około 5–7 m, a głębokość waha się w granicach 0,3–1,2 m. Przepływ Prosny kształtuje się na poziomie około 0,25–1,5 m³/s, natomiast średni spadek rzeki wynosi około 1,5%. Prosna charakteryzuje się gruntowo-deszczowo-śnieżnym reżimem zasilania. W konsekwencji jej przepływy cechują się znaczną zmiennością w ciągu roku. Okresy niżówkowe występują przede wszystkim latem i jesienią, natomiast zwiększone przepływy związane są głównie z wiosennymi roztopami. Ryzyko wystąpienia powodzi na terenie gminy jest stosunkowo niewielkie i dotyczy przede wszystkim terenów łąkowych położonych w dolinie rzeki. Z uwagi na znaczenie Prosny dla stosunków wodnych oraz ochrony zasobów wodnych istotne jest zachowanie odpowiedniej jakości jej wód i ochrona całej zlewni. Zlewnia Prosny została wskazana jako jedna z czterech strategicznych zlewni na terenie województwa opolskiego, co podkreśla jej znaczenie z punktu widzenia gospodarowania i ochrony zasobów wodnych.

Sieć hydrograficzną gminy uzupełniają liczne niewielkie cieki o krótkich odcinkach i stosunkowo małych przepływach. Ich rozmieszczenie jest nierównomierne, a największą gęstością sieci rzecznej charakteryzuje się dolina Prosny. Wartość wskaźnika gęstości sieci rzecznej na tym obszarze wynosi około 0,75–1,25 km/km². W kierunku zachodnim gęstość cieków stopniowo maleje, osiągając najniższe wartości w obrębie kompleksów leśnych położonych w rejonie Goły i Budzowa, gdzie wynosi około 0,50–0,75 km/km². Jednym z dopływów Prosny jest Piaska, której długość wynosi około 12 km. Ciek ten zachował w znacznym stopniu naturalny charakter, a jego dolina wyróżnia się obecnością elementów zwiększających różnorodność przyrodniczą i krajobrazową, takich jak lokalne zabagnienia czy trzcinowiska. Kolejnym dopływem Prosny jest Potok Skroński, którego szczególnym walorem jest odcinek źródliskowy. Występują tam liczne niewielkie wodospady, które w połączeniu z otaczającymi zbiorowiskami leśnymi, w tym lasami dębowo-grabowymi i bukowymi, tworzą atrakcyjny i zróżnicowany

krajobraz. Do podstawowych cieków występujących na terenie gminy zaliczana jest również Pawłowiczanka.

Na obszarze gminy nie występują większe naturalne zbiorniki wodne. Wyjątek stanowią starorzecza zlokalizowane w dolinie Prosny. Pozostałe elementy sieci wód powierzchniowych mają charakter antropogeniczny lub półnaturalny. Są to przede wszystkim niewielkie stawy, zbiorniki poeksploatacyjne, zalane wodą rowy przeciwczołgowe oraz zbiorniki powstałe w wyniku innych form działalności człowieka.

Z punktu widzenia gospodarowania wodami obszar gminy Gorzów Śląski znajduje się w granicach pięciu jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- RW600011184171 – Prosna od Wyderki do Dopływu spod Wójcina;
- RW600016184169 – Pratwa;
- RW600010184119 – Prosna do Wyderki;
- RW600009184154 – Wojsławka;
- RW600010132311 – Stobrawa od źródeł do Kluczborskiego Strumienia.

Układ hydrograficzny gminy jest zatem zdominowany przez zlewnię Prosny, której dolina stanowi główną oś odpływu wód powierzchniowych. Uzupełniają go mniejsze cieki oraz lokalne zbiorniki wodne, a w południowo-zachodniej części gminy również elementy systemu rzecznego związanego ze zlewnią Stobrawy.

Gleby

Pokrywa glebowa gminy Gorzów Śląski wykazuje zróżnicowanie przestrzenne, jednak w jej strukturze przeważają gleby o średniej i dobrej przydatności rolniczej. Dominują przede wszystkim gleby zaliczane do kompleksów żytnich, w tym kompleksów żytnio-ziemniaczanych oraz żytnich najsłabszych. W mniejszym zakresie występują również gleby należące do kompleksów pszennych, które charakteryzują się korzystniejszymi warunkami dla upraw pszenno-buraczanych. Gleby występujące na terenie gminy wykształciły się na zróżnicowanym podłożu, obejmującym przede wszystkim gliny pyłowe ciężkie, średnie i lekkie, gliny zwałowe, piaski gliniaste oraz piaski pyłowe lekkie. Lokalnie występują również gleby związane z piaskami i żwirami pochodzenia rzecznego. Pod względem właściwości użytkowych są to w znacznej części gleby średnie i cięższe w uprawie, które stanowią istotny

potencjał dla rozwoju rolnictwa na obszarze gminy. W przestrzennym zróżnicowaniu warunków glebowych można wyróżnić kilka obszarów o odmiennych właściwościach. W północnej części gminy występują gleby o relatywnie mniejszej przydatności dla produkcji rolniczej, rozwinięte przede wszystkim na glinach pyłowych, piaskach słaboglacjalnych oraz piaskach i żwirach. W części południowej dominują gleby powstałe na glinach pyłowych, ciężkich glinach zwałowych, a także na glinach i iłach. Z kolei w południowo-wschodniej części gminy większy udział mają gleby wytworzone z lekkich piasków gliniastych i piasków słabogliniastych, zalegających na piaskach lekkich i żwirach. Właściwości fizyczne i chemiczne gleb mają bezpośredni wpływ na ich przydatność do prowadzenia działalności rolniczej. Jednocześnie stanowią one istotny element środowiska przyrodniczego, podatny na oddziaływanie zarówno czynników naturalnych, jak i antropogenicznych. Do najważniejszych źródeł potencjalnego zanieczyszczenia gleb należą emisje pyłowe i gazowe pochodzące ze źródeł energetycznych, przemysłowych i komunikacyjnych, a także presja związana z intensywnym użytkowaniem rolniczym, w tym stosowaniem nawozów i środków ochrony roślin. Według danych Instytutu Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG) w Puławach największą część gruntów na terenie gminy stanowią gleby średnie, których udział wynosi około 44,2%. Najmniejszy udział przypada natomiast na gleby bardzo lekkie – około 5,7%. Kategoria agronomiczna gleby ma również istotne znaczenie dla jej odporności na niedobór wody i występowanie suszy. Gleby bardzo lekkie charakteryzują się największą podatnością na przesuszenie, gleby lekkie są podatne na suszę, natomiast gleby średnie wykazują średnią podatność. Gleby ciężkie są z kolei relatywnie najmniej podatne na skutki niedoboru wody. Pod względem klas bonitacyjnych na terenie gminy przeważają grunty orne klasy IVa, zaliczanej do gleb średniej jakości, ale o korzystniejszych właściwościach w obrębie tej klasy. Jednocześnie na obszarze gminy nie występują grunty orne najwyższych klas bonitacyjnych – klasy I oraz II.

Warunki glebowe, w połączeniu ze strukturą użytkowania gruntów, wpływają na rolniczy charakter gminy Gorzów Śląski. Rolnictwo stanowi jeden z istotnych elementów lokalnej gospodarki. Produkcja rolnicza prowadzona jest zarówno przez gospodarstwa indywidualne, jak i większe gospodarstwa wielokierunkowe,

obejmujące produkcję roślinną i zwierzęcą, a także działalność związaną z prowadzeniem gorzelni. Znacznie mniejsze znaczenie na terenie gminy ma natomiast przetwórstwo rolno-spożywcze. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosi około 15 ha. W strukturze produkcji roślinnej dominują zboża, w szczególności pszenica, a także ziemniaki i rzepak. Produkcja zwierzęca obejmuje przede wszystkim hodowlę trzody chlewnej oraz, w mniejszym zakresie, bydła mlecznego i rzeźnego. W strukturze zasiewów największy udział mają zboża, stanowiące około 70%, natomiast uprawy przemysłowe obejmują około 20%. Pozostałe kierunki produkcji roślinnej stanowią około 10% powierzchni zasiewów. Na warunki prowadzenia działalności rolniczej korzystnie wpływa również relatywnie niewielka presja przemysłowa. Gmina jest położona poza głównymi regionalnymi ośrodkami przemysłowymi, a lokalna działalność gospodarcza nie powoduje występowania znaczącej presji emisyjnej związanej z ciężkim przemysłem. Ogranicza to potencjalne zagrożenie zanieczyszczeniem gleb wynikające z depozycji zanieczyszczeń atmosferycznych.

Warunki klimatu lokalnego

Warunki klimatyczne panujące na obszarze gminy Gorzów Śląski kształtowane są przede wszystkim przez napływ mas powietrza polarno-morskiego oraz polarno-kontynentalnego. Ich zmienność jest jednym z czynników odpowiadających za znaczną zmienność warunków pogodowych zarówno w cyklu dobowym, jak i w ciągu roku. W strukturze kierunków wiatrów największy udział mają wiatry zachodnie i południowo-zachodnie. Stosunkowo często występują również wiatry wiejące z kierunku wschodniego oraz południowo-wschodniego. Średnia roczna prędkość wiatru na obszarze gminy wynosi około 2,9 m/s. Wiatry o prędkości przekraczającej 10 m/s pojawiają się stosunkowo rzadko i stanowią około 4% wszystkich przypadków w skali roku. Warunki cyrkulacyjne wpływają również na stopień zachmurzenia. Średnia wartość zachmurzenia wynosi około 6,6 stopnia w jedenastostopniowej skali, co jest wartością nieco wyższą od średniej krajowej wynoszącej około 6,4 stopnia. Średnia długość nasłonecznienia wynosi około 4–4,2 godziny w ciągu doby, przy czym jego rozkład w ciągu roku jest zróżnicowany i pozostaje ściśle związany z

sezonową zmiennością długości dnia oraz zachmurzenia. Temperatura powietrza wykazuje typową dla klimatu Polski zmienność sezonową. Średnia temperatura roczna kształtuje się na poziomie około 7,6–8°C. Najwyższe średnie temperatury występują w lipcu i wynoszą około 17,6–17,9°C, natomiast najchłodniejszym miesiącem jest styczeń, ze średnią temperaturą około 1,5–2,2°C. Okres wegetacyjny trwa przeciętnie około 220 dni, co sprzyja prowadzeniu działalności rolniczej. Istotnymi elementami charakterystyki klimatu są również wilgotność powietrza oraz wielkość i rozkład opadów atmosferycznych. Średnia wilgotność względna powietrza wynosi około 80%. Roczna suma opadów atmosferycznych mieści się natomiast w przedziale około 650–700 mm.

Przedstawione warunki klimatyczne wskazują na umiarkowany charakter klimatu obszaru gminy, z wyraźnie zaznaczoną sezonowością temperatur, opadów i nasłonecznienia. Relatywnie długi okres wegetacyjny oraz wielkość rocznych opadów stanowią korzystne uwarunkowania dla użytkowania rolniczego przestrzeni gminy.

Bioróżnorodność, świat roślin i zwierząt

W regionalizacji geobotanicznej Szafera obszar gminy Gorzów Śląski zaliczany jest do Krainy Wyżyny Śląskiej, wchodzącej w skład Poddziału Pasa Wyżyn Środkowych. Zróżnicowanie warunków siedliskowych, w szczególności warunków glebowych i wilgotnościowych, wpływa na występowanie różnorodnych zbiorowisk roślinnych. Potencjalna roślinność naturalna wskazuje, jakie zbiorowiska roślinne mogłyby występować na danym obszarze w przypadku ograniczenia lub całkowitego zaprzestania działalności człowieka. Na terenie gminy, ze względu na stosunkowo korzystne warunki siedliskowe, znaczący udział potencjalnej roślinności stanowią zbiorowiska leśne, w szczególności lasy liściaste. Na przeważającej części obszaru gminy potencjalną roślinność naturalną tworzyłyby przede wszystkim kwaśne buczyny niżowe (Luzulo pilosae-Fagetum) oraz żyzne buczyny niżowe (Melico-Fagetum). W dolinie Prosny właściwe dla siedlisk wilgotnych są przede wszystkim łęgi jesionowo-olszowe (Circaeo-Alnetum), natomiast w dolinach jej mniejszych dopływów mogą występować zbiorowiska łęgów jesionowych, w tym Carici remotae-

Fraxinetum oraz Astrantio-Fraxinetum. W zachodniej części gminy potencjalną roślinność stanowią również niżowo-wyżynne eutroficzne lasy jodłowe z udziałem grabu i dębu, określane regionalnie jako „czarny las" i nawiązujące charakterem do zbiorowisk grądowych. Ponadto w strukturze potencjalnej roślinności występują niżowe dąbrowy acidofilne typu środkowoeuropejskiego (Calamagrostio-Quercetum petraeae) oraz grądy subkontynentalne (Tilio-Carpinetum), związane m.in. z obniżeniem Prosny. We wschodniej części gminy wskazywane są również świetliste dąbrowy (Potentillo albae-Quercetum), natomiast niewielkie fragmenty północnej części obszaru odpowiadają siedliskom kontynentalnych borów mieszanych (Pino-Quercetum). Rzeczywista szata roślinna gminy jest obecnie w znacznym stopniu ukształtowana przez działalność człowieka. Występują tu przede wszystkim kompleksy leśne, zbiorowiska łąkowe i pastwiskowe, roślinność związana z dolinami rzecznymi i terenami podmokłymi, a także zbiorowiska towarzyszące gruntom rolnym, drogom, zabudowie oraz terenom zurbanizowanym. Szczególne znaczenie przyrodnicze mają dolina Prosny i doliny jej dopływów, w których zachowały się siedliska związane z okresowym lub stałym występowaniem podwyższonej wilgotności.

Fauna

Zróżnicowanie siedlisk występujących na terenie gminy Gorzów Śląski sprzyja występowaniu stosunkowo bogatej fauny. Mozaika terenów leśnych, rolniczych, łąkowych, podmokłych i nadrzecznych, a także obszarów zabudowanych tworzy warunki do bytowania wielu gatunków ptaków, ssaków, płazów, gadów oraz bezkręgowców. Poszczególne gatunki wykorzystują różne elementy środowiska, przy czym ich miejsce żerowania nie zawsze pokrywa się z miejscem rozrodu lub schronienia.

Fauna terenów zabudowanych

W obrębie miejscowości i terenów zurbanizowanych występują przede wszystkim gatunki związane z siedliskami antropogenicznymi. Do ssaków spotykanych w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy należą m.in. szczur wędrowny

(Rattus norvegicus), mysz domowa (Mus musculus) oraz mysz polna (Apodemus agrarius). W ogrodach, sadach i na terenach zieleni mogą występować również kret europejski (Talpa europaea) oraz ryjówka aksamitna (Sorex araneus). Awifaunę terenów zabudowanych tworzą m.in. gołąb miejski (Columba livia domestica), sierpówka (Streptopelia decaocto), jerzyk (Apus apus), oknówka (Delichon urbicum), dymówka (Hirundo rustica), kawka (Coloeus monedula), kos (Turdus merula), kopciuszek (Phoenicurus ochruros), wróbel domowy (Passer domesticus), gawron (Corvus frugilegus), sójka (Garrulus glandarius), sroka (Pica pica), kwiczoł (Turdus pilaris), bogatka (Parus major) i modraszka (Cyanistes caeruleus). W obrębie terenów zurbanizowanych i ich otoczenia mogą pojawiać się również kruk (Corvus corax) oraz szpak (Sturnus vulgaris). Na terenach zieleni, w ogrodach i na obrzeżach zabudowy spotykane są także liczne gatunki ptaków śpiewających, m.in. zięba (Fringilla coelebs), drozd śpiewak (Turdus philomelos), słowik rdzawy (Luscinia megarhynchos) oraz skowronek (Alauda arvensis). Ze względu na niewielką liczbę większych zbiorników wodnych fauna typowo wodna jest na terenie gminy mniej liczna. Dogodne warunki dla gatunków związanych z wodą występują przede wszystkim w dolinie Prosny, w obrębie starorzeczy, podmokłych łąk oraz innych siedlisk wilgotnych.

Fauna terenów rolniczych i otwartych

Tereny pól uprawnych, łąk, pastwisk i śródpolnych zadrzewień stanowią siedlisko wielu gatunków zwierząt. Wśród drobnych ssaków występują m.in. polnik (Microtus arvalis), karczownik ziemnowodny (Arvicola amphibius), nornica ruda (Myodes glareolus), mysz zaroślowa (Apodemus sylvaticus), mysz leśna (Apodemus flavicollis), badylarka (Micromys minutus) oraz darniówka zwyczajna (Microtus subterraneus). Na terenach rolniczych spotykany jest również zając szarak (Lepus europaeus). Awifauna terenów otwartych obejmuje m.in. skowronka (Alauda arvensis), pliszkę siwą (Motacilla alba) i pliszkę żółtą (Motacilla flava). W zadrzewieniach i zakrzewieniach śródpolnych występują m.in. trznadel (Emberiza citrinella), gąsiorek (Lanius collurio), potrzeszcz (Emberiza calandra), pokląskwa (Saxicola rubetra) oraz makolągwa (Linaria cannabina). Pola i łąki są również

miejscem żerowania gatunków związanych przede wszystkim z lasami i terenami zabudowanymi. Występują tu m.in. bocian biały (Ciconia ciconia), myszołów (Buteo buteo), kruk (Corvus corax), wrona siwa (Corvus cornix), kawka (Coloeus monedula), sierpówka (Streptopelia decaocto) oraz szpak (Sturnus vulgaris). W krajobrazie rolniczym spotykane są również kuropatwa (Perdix perdix), przepiórka (Coturnix coturnix) i bażant (Phasianus colchicus).

Fauna terenów leśnych

Kompleksy leśne stanowią ważne siedlisko dla licznych gatunków ssaków i ptaków. Wśród większych ssaków występują tu m.in. sarna (Capreolus capreolus), jeleń szlachetny (Cervus elaphus), dzik (Sus scrofa) oraz lis (Vulpes vulpes). W lasach i na terenach parkowych spotykana jest również wiewiórka pospolita (Sciurus vulgaris). Do przedstawicieli łasicowatych występujących na obszarze gminy należą m.in. tchórz (Mustela putorius), kuna domowa (Martes foina), kuna leśna (Martes martes) oraz borsuk (Meles meles). Wśród ptaków związanych ze środowiskiem leśnym występują gatunki drapieżne, takie jak myszołów (Buteo buteo) i krogulec (Accipiter nisus), a także sowy – uszatka (Asio otus) i puszczyk (Strix aluco). W lasach spotykane są również dzięcioły, w tym dzięcioł duży (Dendrocopos major), oraz liczne gatunki ptaków śpiewających, m.in. rudzik (Erithacus rubecula), kos (Turdus merula), drozd śpiewak (Turdus philomelos), świstunka leśna (Phylloscopus sibilatrix), pierwiosnek (Phylloscopus collybita), piecuszek (Phylloscopus trochilus), kowalik (Sitta europaea) i wilga (Oriolus oriolus).

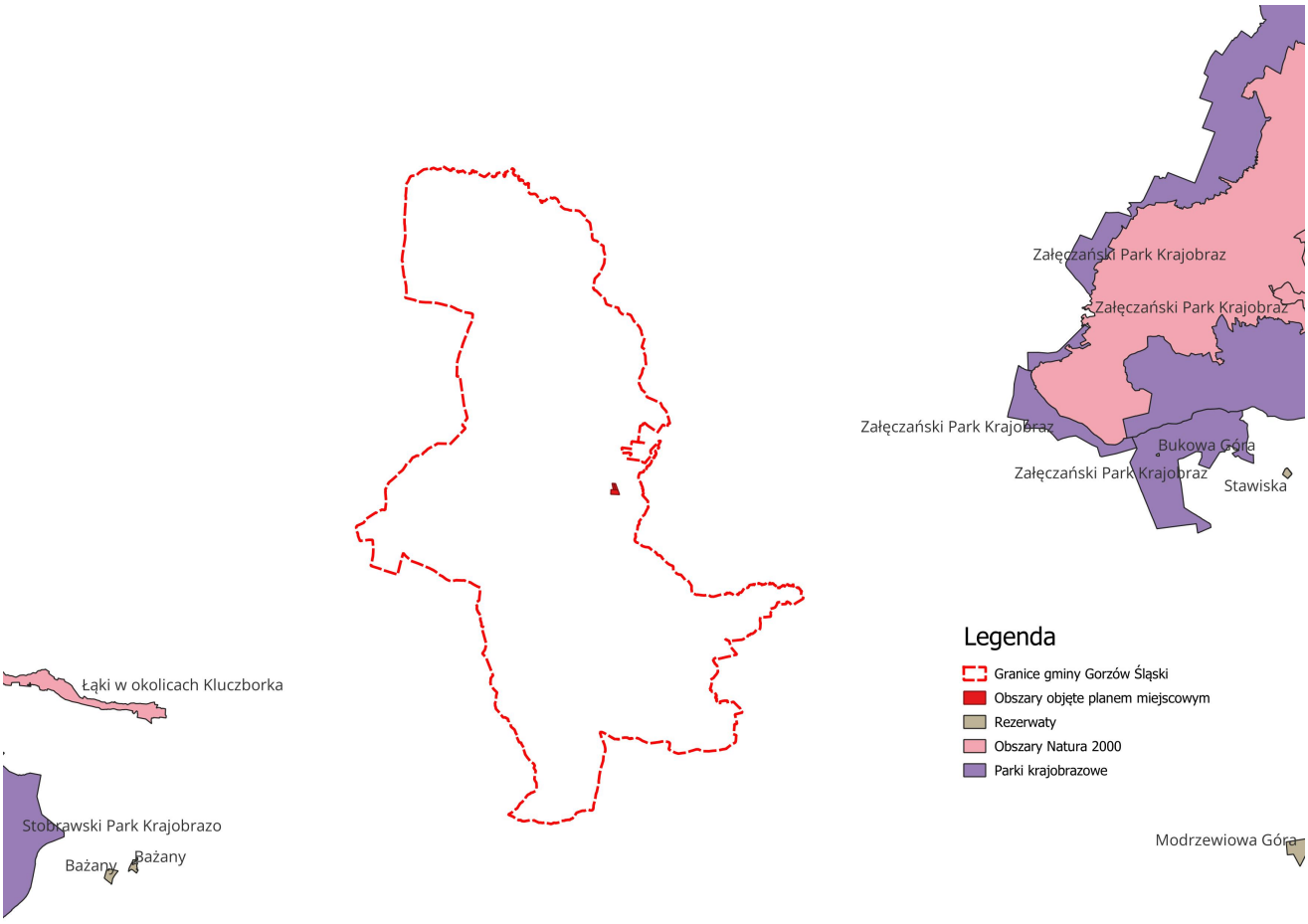
Fauna związana z wodami i terenami podmokłymi

Dolina Prosny oraz doliny jej dopływów tworzą dogodne warunki dla gatunków związanych ze środowiskiem wodnym i podmokłym. Wśród ptaków występujących w pobliżu cieków wodnych można wymienić krzyżówkę (Anas platyrhynchos), zimorodka (Alcedo atthis) oraz remiza (Remiz pendulinus). Tereny wilgotne i doliny rzeczne stanowią również potencjalne siedliska płazów i gadów. Na terenie gminy mogą występować m.in. żaba trawna (Rana temporaria), jaszczurka zwinka (Lacerta agilis), jaszczurka żyworodna (Zootoca vivipara), padalec zwyczajny (Anguis fragilis)

oraz zaskroniec zwyczajny (Natrix natrix). W odpowiednich siedliskach może występować również żmija zygzakowata (Vipera berus).

Zróżnicowanie środowisk przyrodniczych gminy – od kompleksów leśnych, przez tereny rolnicze i łąkowe, po doliny rzeczne, starorzecza i siedliska podmokłe – wpływa na stosunkowo wysoką różnorodność biologiczną obszaru. Szczególne znaczenie dla zachowania ciągłości ekologicznej mają dolina Prosny oraz doliny jej dopływów, które pełnią funkcję lokalnych korytarzy ekologicznych i łączą poszczególne kompleksy siedliskowe..

Usytuowanie wszystkich terenów objętych planem na tle obszarów chronionych przedstawia poniższy rysunek.



Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z BDOT10k

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2023 r. poz. 335):

1. Obszar objęty planem występuje w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych Nr 81 (krajowy kod jednostki to (GW600081).
2. Obszar objęty planem występuje w zasięgu Jednolitej Części Wód Powierzchniowych Prosna do Wyderki (RW600010184119).

Informacje nt. Jednolitych Części Wód poniżej (za: Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie [https://apgw.gov.pl/]).

1. INFORMACJE PODSTAWOWE	
Numer JCWPd	81
Kod JCWPd	GW600081
Powierzchnia JCWPd [km2]	4914.76
Obszar dorzecza	obszar dorzecza Odry
Region wodny	Warty
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	RZGW w Poznaniu
Zarząd Zlewni	Zarząd Zlewni w Kaliszu
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska	RDOŚ w Katowicach, RDOŚ w Łodzi, RDOŚ w Opolu, RDOŚ w Poznaniu
Obszar bilansowy	Liswarta (bez Kocinki), Warta od Liswarty do Widawki, Warta od Prosny do Kan. Mosińskiego, Warta od Widawki do Neru, Warta od Neru do Prosny, Prosna, Barycz, Widawa i Stobrawa (GL), Widawa i Stobrawa (WR)
Rejony wodnogospodarcze	Środkowa Liswarta, Warta z Wierzenicą, Oleśnica, Górna Barycz po Milicz, Górna Liswarta, Widawa Górna, Warta - Września, Zbiornik Jeziorko, Warta - Lutynia, Kiełbaska - Teleszyna i Topiec, Warta do ujścia Widawki do zbiornika Jeziorsko, Powa, Warta - Bawół, Swędrnia (wod. Dębe), Górna Prosna, Niesób, Pomianka, Prosna, Środkowa i górna Prosna, Łużyca i Struga Węglewska, Gniła Barycz, Pokrzywnica (wod. Trojanów), Ołobok (bez Baryczy), Środkowa i dolna Prosna, Dolna Prosna, Stobrawa
Województwo (TERYT)	łódzkie (10), opolskie (16), śląskie (24), wielkopolskie (30)
Powiat (TERYT)	powiat jarociński (3006), powiat kaliski (3007), powiat Kalisz (3061), powiat kępiński (3008), powiat kłobucki (2406), powiat kluczborski (1604), powiat koniński (3010), powiat krotoszyński (3012), powiat oleski (1608), powiat ostrowski (3017), powiat ostrzeszowski (3018), powiat pleszewski (3020), powiat sieradzki (1014), powiat słupecki (3023), powiat turecki (3027), powiat wieluński (1017), powiat wieruszowski (1018), powiat wrzesiński (3030)

Gmina (TERYT)	Baranów (3008012), Biała (1017012), Błaszki (1014023), Blizanów (3007012), Bolesławiec (1018012), Bralin (3008022), Brąszewice (1014032), Brzeziny (3007022), Brzeźnio (1014042), Byczyna (1604013), Ceków-Kolonia (3007032), Chocz (3020013), Czajków (3018012), Czastary (1018022), Czermin (3020022), Dobrzyca (3020033), Doruchów (3018022), Galewice (1018032), Gizałki (3020042), Godziesze Wielkie (3007042), Gołuchów (3020052), Gorzów Śląski (1608023), Goszczanów (1014062), Grabów nad Prosną (3018033), Grodziec (3010022), Kalisz (3061011), Kawęczyn (3027042), Kępno (3008033), Klonowa (1014072), Kluczbork (1604023), Kobyla Góra (3018042), Kotlin (3006032), Koźminek (3007053), Kraszewice (3018052), Krotoszyn (3012043), Łęka Opatowska (3008042), Lipie (2406032), Lisków (3007062), Łubnice (1018052), Lututów (1018043), Malanów (3027052), Mikstat (3018063), Mokrsko (1017042), Mycielin (3007072), Nowe Skalmierzyce (3017023), Olesno (1608033), Opatówek (3007083), Ostrów Wielkopolski (3017011), Ostrów Wielkopolski (3017042), Ostrzeszów (3018073), Pątnów (1017072), Perzów (3008052), Pleszew (3020063), Praszka (1608043), Przygodzice (3017052), Pyzdry (3030043), Radłów (1608052), Raszków (3017063), Rudniki (1608062), Rychtal (3008062), Sieroszewice (3017072), Skomlin (1017082), Sokolniki (1018062), Stawiszyn (3007093), Szczytniki (3007102), Trzcinica (3008072), Warta (1014093), Wieruszów (1018073), Wołczyn (1604043), Wróblew (1014102), Zagórów (3023083), Żelazków (3007112), Żerków (3006043), Złoczew (1014113)
Powiązanie JCWPd z JCWP	RW600009184154;RW600009184169;RW600009184189;RW60000918452;RW600009184-9329;RW600010184119;RW6000101841329;RW6000101841949;RW60001018429;RW60001-0184312;RW600010184314;RW600010184316;RW600010184389;RW600010184318;RW600-010184329;RW6000101843329;RW600010184349;RW6000101843545;RW6000101843929;-RW60001018441;RW60001018446;RW60001018458;RW60001018467;RW600010184699;R-W60001018474;RW600010184829;RW600010184921;RW600010184949;RW600010184954-;RW60001018496;RW600011184311;RW600011184171;RW600011184359;RW600011184399;-RW600011184933;RW600011184999;RW60001518414;RW600015184369;RW60001518456;-RW600015184956;RW60001618423;RW600016184489;RW60001618449;RW600016184689

2. OCENA STANU JCWPd	
Czy JCWPd jest monitorowana?	Tak

Ocena stanu (2019) wg Rozporządzenia MGMiŻŚ z dnia 11.10.2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148)	
Stan chemiczny	dobry
Stan ilościowy	dobry
Stan JCWPd	dobry
Wskaźniki determinujące stan JCWPd	
Stan chemiczny	nie dotyczy
Stan ilościowy	nie dotyczy
Przyczyna stanu słabego	
Warunki naturalne - charakter geogeniczny	nie dotyczy
Antropopresja	
Wpływ na stan chemiczny	nie dotyczy
Wpływ na stan ilościowy	nie dotyczy
Identyfikator punktu pomiarowego wykorzystanego na potrzeby oceny stanu	12; 14; 1945; 2405; 2406; 3391; 6429; 6704; 6705; 8130; 8131; 8517; 8518; 8519

3. PRESJE DETERMINUJĄCE STAN JCWPd	
Rodzaj użytkowania JCWPd (pobór wód podziemnych)	
Pobór rejestrowany z ujęć wód podziemnych - stan na rok 2018	
[tys. m3/rok]	36231.17
% w JCWPd	100,00%
Pobór odwodnieniowy - stan na rok 2018	
[tys. m3/rok]	nie dotyczy
% w JCWPd	nie dotyczy
Razem [tys. m3/rok] - stan na rok 2018	36231.17

Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania [tys. m3/rok] – stan na rok 2018	225532.77
% wykorzystania zasobów dostępnych do zagospodarowania	16
Zidentyfikowane presje znaczące. Wynik analizy znaczących oddziaływań – JCWPd	brak zidentyfikowanej presji powodujacej zagrożenie dla stanu JCWPd (brak czynnika sprawczego)
Rodzaj presji determinującej stan wód w obrębie danej JCWPd	NIE
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego	niezagrożona

4. OBSZARY CHRONIONE WYMIENIONE W ZAŁ. IV RDW	
Jcw przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi	TAK - JCWPd przeznaczona do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi
Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie	
Typ obszarów	Liczba obszarów w JCWPd
Parki narodowe	0
Rezerwaty przyrody	8
Parki krajobrazowe	3
Natura 2000 - OSO	0
Natura 2000 - SOO	8
Obszary chronionego krajobrazu	12
Zespoły przyrodniczo-kraobrazowe	1
Stanowiska dokumentacyjne	0
Użytki ekologiczne	30
Pomniki przyrody	0

5. CELE ŚRODOWISKOWE DLA JCWPd	
Cele środowiskowe	
Stan chemiczny	dobry stan chemiczny
Stan ilościowy	dobry stan ilościowy
Postęp w osiąganiu celów środowiskowych JCWPd w okresie 2011-2019 (porównanie wyników oceny stanu JCWPd z 2012, 2016 i 2019 roku)	
2012	
Stan ilościowy	dobry
Stan chemiczny	dobry
2016	
Stan ilościowy	dobry
Stan chemiczny	dobry
2019	
Stan ilościowy	dobry
Stan chemiczny	dobry

Wymagania dla stanu chemicznego	
Podstawa wymagania	Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny jednolitych części wód podziemnych [Dz. U. 2019, poz. 2148] oraz Metodyka oceny stanu jednolitych części wód podziemnych
Testy klasyfikacyjne	
Test C.1- ogóna ocena stanu chemicznego	Wartości graniczne III klasy jakości wód zgodnie z załącznikiem 1 do rozporzadzenia MGiŻŚ z dnia 11 października 2019 r., przy uzwględnieniu powierzchni obszaru o stwierdzonym porzekroczeniu wartości progowych
Test C.2 - ocena wpływu ingresji i ascenzji wód słonych lub innych zdegradowanych na stan wód podziemnych	Dotyczy obszarów, w których warunki geologiczne i hydrogeologiczne, przy istniejącym poborze, sprzyjają zachodzeniu procesów ascenzji lub ingresji. Wartości kryterialne: PEW < 1875 uS/cm; Chlorki < 187,5 mg/l; Siarczany < 187,5 mg/l; Sód < 150 mg/l + zidentyfikowany trend wzrostowy PEW lub Cl lub Na lub SO4
Test C.3 - ochrona ekosystemów lądowych zależnych od wód podziemnych	Dotyczy ekosystemów zależnych od wód podziemnych w obszarach występowania presji antropogenicznej.Wartości kryterialne w teście: 1. Dla siedlisk dla siedlisk 7210, 7220,7230, 91DO, 91XX: NH4 < 1,1 mg/l; NO3 < 12 mg/l; NO2 < 0,03 mg/l; HPO4 < 0,5 mg/l; K < 9 mg/l; 2. dla siedlisk 6410, 6510, 65XX, 91E0-4 i 91F0: NH4 < 1,4 mg/l; NO3 < 15 mg/l; NO2 < 0,03 mg/l; HPO4 < 1 mg/l; K < 15 mg/l. a w przypadku ich przekroczenia, niestwierdzenie złego stanu zachowania ekosystemów lądowych zależnych od wód podziemnych w zakresie wskaźnika "specyficzna struktura i funkcje siedliska przyrodniczego" (dane PMŚ - Monitoring Gatunków i Siedlisk Przyrodniczych).
Test C.4 – ochrona stanu wód powierzchniowe	Dotyczy punktów monitoringowych reprezentatywnych dla warstw wodonośnych będących w bezpośrednim kontakcie hydraulicznym z wodami powierzchniowymi. Kryterium oceny: JCWPd nie ma znaczącego negatywnego wpływu na stan ekologiczny lub chemiczny JCWP będących z nią w bezpośredniej więzi hydraulicznej.
Test C.5 – ochrona wód podziemnych przeznaczonych do spożycia przez ludzi	Wartości kryterialne: normy jakości określone w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dn. 11 grudnia 2017 r. i Dyrektywie Wód Pitnych 98/83/WE

Wymagania dla stanu ilościowego	
Podstawa wymagania	Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny jednolitych części wód podziemnych [Dz. U. 2019, poz. 2148] oraz Metodyka oceny stanu jednolitych części wód podziemnych
Testy klasyfikacyjne	
Test I.1- bilans wodny	% wykorzystania zasobów dostępnych w JCWPd (<70%)
Test I.2 - ocena wpływu ingresji i ascenzji wód słonych lub innych zdegradowanych na stan wód podziemnych	Dotyczy obszarów, w których warunki geologiczne i hydrogeologiczne, przy istniejącym poborze, sprzyjają zachodzeniu procesów ascenzji lub ingresji. Wartości kryterialne: PEW < 1875 uS/cm; Chlorki < 187,5 mg/l; Siarczany < 187,5 mg/l; Sód < 150 mg/l + zidentyfikowany trend wzrostowy PEW lub Cl lub Na lub SO4
Test I.3 - ochrona ekosystemów lądowych zależnych od wód podziemnych	Dotyczy występowania ekosystemów zależnych od wód podziemnych w obszarach o udokumentowanych lejach depresji lub w sąsiedztwie ujęć wód podziemnych. Kryterium oceny jest wynik analizy stanu zachowania siedlisk ekosystemów zależnych od wód podziemnych w zakresie wskaźnika „specyficzna struktura i funkcja siedliska przyrodniczego"

Cele środowiskowe dla JCWPd przeznaczonych do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi są tożsame z celami środowiskowymi przedstawionymi w części 5.

Informacje dotyczące celów środowiskowych dla obszarów przeznaczonych do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie są przedstawione w kartach charakterystyk dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) oraz w odpowiednim załączniku rozporządzenia IIaPGW (załącznik nr 2).

6. ODSTĘPSTWA OD OSIĄGNIĘCIA CELÓW ŚRODOWISKOWYCH

Odstępstwo z tytułu art. 4.4 RDW - odstępstwo czasowe

Wskaźniki stanu wód, dla których uzasadnione jest odstępstwo w zakresie terminu osiągnięcia celów środowiskowych	
Stan chemiczny	nie dotyczy
Stan ilościowy	nie dotyczy

Termin osiągnięcia celów środowiskowych	nie dotyczy
Rodzaj odstępstwa	nie dotyczy
Uzasadnienie odstępstwa	nie dotyczy
Czy warunki naturalne umożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r.?	
Uzasadnienie (dotyczy przypadków, gdy warunki naturalne uniemożliwiają terminowe osiągnięcie celów środowiskowych)	nie dotyczy

Odstępstwo z tytułu art.4.5 RDW - mniej rygorystyczny cel

Wskaźnik/grupa wskaźników, dla którego nie może nastąpić dalsze pogorszenie stanu wód (brak konieczności osiągnięcia wartości odpowiadającej stanowi dobremu)

Stan chemiczny	nie dotyczy
Stan ilościowy	nie dotyczy
Rodzaj odstępstwa	nie dotyczy
Uzasadnienie odstępstwa	nie dotyczy
Warunki naturalne będące trwałą przyczyną nieosiągnięcia celów środowiskowych	nie dotyczy
Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych	nie dotyczy
Wyjaśnienie braku alternatywnego sposobu zaspokojenia potrzeby społeczno-ekonomicznej	nie dotyczy

7. POZA OBOWIĄZKOWĄ REALIZACJĄ KATALOGU DZIAŁAŃ KRAJOWYCH WDRAŻA SIĘ ZESTAW DZIAŁAŃ

Działania podstawowe

Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań podstawowych.

Działania uzupełniające

Dla JCW nie zaplanowano żadnych dodatkowych działań uzupełniających.

Inne informacje

Główne Zbiorniki Wód Podziemnych / Lokalne Zbiorniki Wód Podziemnych

1

Numer	150
Nazwa	Pradolina Warszawa – Berlin
Ranga	główny

2

Numer	151
Nazwa	Zbiornik Turek – Konin – Koło
Ranga	główny

3

Numer	303
Nazwa	Pradolina Barycz – Głogów (E)
Ranga	główny

4

Numer	310
Nazwa	Dolina kopalna rzeki Ołobok
Ranga	główny

5	
Numer	311
Nazwa	Zbiornik rzeki Prosna
Ranga	główny
6	
Numer	325
Nazwa	Zbiornik Częstochowa (W)
Ranga	główny
Kompleksy wodonośne w obrębie JCWPd	
Kompleks nr 1	
Stratygrafia	Typ ośrodka
czwartorzęd	porowy
Kompleks nr 2	
Stratygrafia	Typ ośrodka
czwartorzęd	porowy
neogen	porowy
Kompleks nr 3	
Stratygrafia	Typ ośrodka
jura	szczelinowy
kreda	szczelinowy

Nazwa JCWP	Status	Aktualny stan	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowisko-wych	Zakładany cel środowiskowy	Termin osiągnięcia zakładanego celu	Uzasadnienie odstępstwa
Prosna do Wyderki	Naturalna część wód	Zły stan wód	zagrożona	słaby potencjał ekologiczny	Do 2027 r.	Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot azotanowy; bromowane difenyloetery(b), heptachlor(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do

						końca 2027 r. (lub roku 2039 - dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)") a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalności ą kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

Na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nie występują ustanowione formy ochrony przyrody, o których mowa w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Teren objęty planem nie znajduje się w granicach obszarów Natura 2000, parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych ani obszarów chronionego krajobrazu.

Szata roślinna i świat zwierzęcy są typowe dla terenów upraw rolnych towarzyszących obszarom zurbanizowanym.

W ramach terenu objętego planem nie stwierdzono występowania siedlisk Natura 2000 oraz chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, prócz ptaków związanych z krajobrazem rolniczym oraz antropogenicznym.

3. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCYCH PROBLEMÓW OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCYCH OBSZARÓW CHRONIONYCH

Ocena uwarunkowań środowiska przyrodniczego, warunków sanitarno-zdrowotnych, walorów krajobrazowych obszaru opracowania pozwala na dokonanie diagnozy jego obecnego oraz potencjalnego stanu, jak również możliwości dalszego funkcjonowania. W warunkach naturalnych środowisko przyrodnicze tworzy układ wzajemnie ze sobą powiązanych i wpływających na siebie elementów abiotycznych i biotycznych. Wszelka działalność człowieka powoduje zmiany w pierwotnym stanie równowagi. Przekształceniom i degradacji na skutek antropopresji podlegają poszczególne elementy środowiska, przy czym zmiana jednego wywołuje zaburzenia równowagi w całym układzie, co oddziałuje na pozostałe elementy. Poszczególne komponenty środowiska odznaczają się zróżnicowaną wrażliwością na procesy degradujące, przez co ich stan i możliwości funkcjonowania są również odmienne. Jako problem można wskazać emisję do atmosfery szeregu zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach pojazdów, w tym m.in. węglowodorów aromatycznych, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla oraz substancji pyłowych, powstających w wyniku ścierania nawierzchni jezdni i opon pojazdów. Źródło emisji komunikacyjnej znajduje się nisko nad ziemią, co sprawia, że zanieczyszczenia emitowane z silników pojazdów kumulują się w najbliższym otoczeniu dróg, a ich wpływ na jakość powietrza maleje wraz z odległością. Brak jest dokładnych danych dotyczących wielkości emisji substancji szkodliwych do atmosfery pochodzących z transportu. Nie mniej jednak sektor ten, ma coraz większy wpływ na jakość i stan powietrza. Szkodliwe substancje pochodzące ze spalania paliw stanowią źródło zanieczyszczenia zarówno powietrza, jak i gleb, a w konsekwencji również wód powierzchniowych i podziemnych na skutek wymywania zanieczyszczeń z powierzchni gruntu.

Obszar objęty planem występuje w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych Nr 81 (krajowy kod jednostki to (GW600081).

Obszar objęty planem występuje w zasięgu Jednolitej Części Wód Powierzchniowych Prosna do Wyderki (RW600010184119).

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu istotnym celem środowiskowym określonym w Planie Gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, dla wód podziemnych jest dobry stan chemiczny i dobry stan ilościowy, a dla wód powierzchniowych jest:

- dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D,
- stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w), benzo(b)fluoranten(w), benzo(g,h,i)perylen(w), fluoranten(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników – stan dobry.

Nie przewiduje się wzmocnienia istniejących problemów ochrony środowiska.

4. ANALIZA I OCENA CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONYCH NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM ALBO KRAJOWYM, ISTOTNYCH Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Podstawy prawne do przeprowadzenia postępowania w sprawie tzw. strategicznych ocen oddziaływania na środowisko zostały precyzyjnie określone w prawodawstwie Unii Europejskiej, jak i w prawie polskim. Uwarunkowania prawne projektowanego dokumentu dotyczące celów i zasad ochrony środowiska wynikają z zapisów ustawy Prawo ochrony środowiska, ustaw pokrewnych, rozporządzeń oraz dyrektyw. Obecnie polskie przepisy prawne pozostają w zasadniczej zgodności z postanowieniami unijnej Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001), tzw. Dyrektywa SEA. Polskie prawo uwzględnia również przepisy dyrektyw dotyczących sieci obszarów NATURA 2000, tj. dyrektywy Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. Urz. WE L 103 z 25.04.1979 z późn. zm.) tzw. Dyrektywa Ptasia oraz dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w

sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, z późn. zm.) tzw. Dyrektywa Siedliskowa.

Ustawa Prawo ochrony środowiska oraz ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 roku w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.198 z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne) oraz dyrektywy Rady 97/11/WE z dnia 3 marca 1997 roku zmieniająca dyrektywę 85/337/EWG w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne;
- dyrektywy wodnej (Dz. U. UE L z 2000r. Nr 327, poz.1.) Dyrektywa 2000/60/We Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej,
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 roku w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 roku przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 25.06.2003; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 roku w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001, Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne);
- dyrektywy 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim. Dyrektywa

weszła w życie 26 listopada 2007r., a jej głównym celem jest ustanowienie ram dla oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim, w celu ograniczenia negatywnych konsekwencji dla zdrowia ludzkiego, środowiska , dziedzictwa kulturowego oraz działalności gospodarczej, związanych z powodziami na terytorium Wspólnoty;

- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 roku dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008).

Ponadto polskie prawodawstwo uwzględnia ustalenia:

- dyrektywy 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 roku w sprawie odpowiedzialności za zapobieganie i naprawę szkód w środowisku (Dz. U. WE L 143/56 z 30.04.2004);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 roku dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008);
- dyrektywy Rady 75/442/EWG z dnia 15 lipca 1975 roku w sprawie odpadów (Dz. Urz. WE L 194 z 25.07.1975, L 78 z 26.03.1991 i L 377 z 23.12.1991);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/49/WE z dnia 25 czerwca 2002 roku odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku (Dz. Urz. WE L 189 z 18.07.2002).

Wymieniono powyżej tylko niektóre z Dyrektyw obowiązujących w polskim prawodawstwie, najistotniejszych z punktu widzenia sporządzanego dokumentu.

Ponadto Polska od szeregu lat aktywnie uczestniczy na forum międzynarodowym w pracach organizacji, instytucji i konwencji, które mają na celu rozwiązanie globalnych i regionalnych problemów ochrony środowiska oraz trwałego i zrównoważonego rozwoju. Jedną z form tej działalności jest przyjmowanie i realizacja zobowiązań określonych w międzynarodowych porozumieniach i konwencjach. Polska jest obecnie stroną następujących konwencji i protokołów z dziedziny ochrony środowiska (istotnych z punktu widzenia niniejszej prognozy):

Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska z 19.09. 1979 r.);

- Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska z 23.06.1979 roku);
- Konwencja o różnorodności biologicznej z Nairobi z 22.05.1992 r.; − Konwencja w sprawie transgranicznego zanieczyszczania powietrza na dalekie odległości (Konwencja Genewska z 13.11.1979 r.);
- Konwencja w sprawie ochrony warstwy ozonowej (Konwencja Wiedeńska z 22.03.1985 r.;
- Konwencja o kontroli transgranicznego przemieszczania i usuwania odpadów niebezpiecznych z 22.03.1989 r. (Konwencja Bazylejska);
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UN FCCC) z 5 06.1992 r.;
- Konwencja o ochronie i użytkowaniu cieków transgranicznych i jezior międzynarodowych z dnia 17.03.1992 r.;
- Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (Konwencja z Espoo z 25.02.1991 r.);
- Konwencja EKG ONZ w sprawie społecznego dostępu do informacji, podejmowania decyzji i sądownictwa w ochronie środowiska (Konwencja z Aarhus z czerwca 1998 r.).

Poszczególne dyrektywy, międzynarodowe akty prawne zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. Projekt analizowanego dokumentu uwzględnia wytyczne i cele ochrony środowiska przyjęte w wyżej wymienionych dyrektywach i konwencjach, poprzez zamieszczenie zapisów dotyczących różnych aspektów środowiska, zwłaszcza w zakresie jego ochrony. Uzyskano w ten sposób wysoką zgodność z dokumentami planistycznymi różnego szczebla, co pozwala wnioskować, że związane z nimi cele będą osiągane również przez ustalenia funkcjonalne wynikające z projektu planu. Zostało utrzymane założenie strategiczne dokumentów wszystkich poziomów, że celem generalnym rozwoju jest rozwój zrównoważony, przez który należy rozumieć zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

Na szczeblu krajowym, cele ochrony środowiska ustanawiają strategiczne dokumenty rządowe: Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r. - przyjęto uchwałą nr 58 Rady Ministrów z dnia 15 kwietnia 2014 r. w sprawie przyjęcia Strategii „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r. (M.P. z 2014 r. poz. 469) oraz „Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej" przyjęta uchwałą nr 67 Rady Ministrów z dnia 6 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 794) wprowadzająca zmiany do Bezpieczeństwa Energetycznego i Środowiska. Dokumenty te respektują zapisy Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r., mówiące o konieczności zapewnienia przez Rzeczypospolitą Polską ochrony środowiska kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju oraz koniecznością zapewnienia przez władze publiczne bezpieczeństwa ekologicznego współczesnemu i przyszłym pokoleniom. Część celów polityki ekologicznej państwa została uwzględniona przy sporządzaniu projektu planu, a do najważniejszych wśród nich, w kontekście zakresu ustaleń planistycznych, wymienić należy:

- utrzymanie norm odniesień do jakości wód podziemnych określonych w przepisach odrębnych,
- gospodarowanie wodami opadowymi i roztopowymi,
- utrzymanie norm odniesień jakości powietrza określonych w przepisach odrębnych.

Powyższe cele zostały uwzględnione przy opracowywaniu projektu planu miejscowego.

a. Analiza zgodności ustaleń planu miejscowego z zapisami Audytu Krajobrazowego województwa opolskiego

Na terenie gminy Gorzów Śląski obowiązuje Audyt krajobrazowy województwa opolskiego przyjęty Uchwałą nr XIV/158/2025 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 25 marca 2025 r. Zgodnie z uchwalonym dokumentem, w granicach terenu objętego opracowaniem przedmiotowego planu nie występują krajobrazy priorytetowe ani krajobrazy, w obrębie których występują obszary podlegające prawnej ochronie, o których mowa w art. 38a st. 3 pkt 2 ustawy z dnia 27 marca 2023 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, tym samym Zarząd

Województwa Opolskiego nie zgłasza rekomendacji i wniosków wynikających z Audytu krajobrazowego województwa opolskiego.

5. PRZEDSTAWIENIE USTALEŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W TYM ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH

a. Informacje o głównych celach, zawartości oraz powiązaniach miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z innymi dokumentami

Celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest wyznaczenie terenu zabudowy usługowej oraz produkcyjno-usługowej wraz z terenem drogi wewnętrznej w zgodzie z polityką przestrzenną gminy, zasadami ochrony środowiska przyrodniczego i kształtowania krajobrazu.

Zawartość planu miejscowego, zgodnie z art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego są powiązane z:

- Planem zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego,
- Planem ogólnym gminy Gorzów Śląski.

Ustala się, że przeznaczenie terenu w projekcie planu miejscowego ustalono zgodnie z wytycznymi planu ogólnego; również w zakresie wskaźników zagospodarowania terenu.

Przedmiotowy plan miejscowy uchwala Rada Miasta Gorzów Śląski, po stwierdzeniu braku naruszenia ustaleń „Planu ogólnego gminy Gorzów Śląski”.

b. Projektowane zagospodarowanie terenów

Podstawą formalną do opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest uchwała Nr XXIX/192/2026 Rady Miejskiej Gorzowa Śląskiego z dnia 27 sierpnia 2026 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie ulicy Byczyńskiej w Gorzowie Śląskim.

W projekcie ww. planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczono tereny usług, usług lub produkcji oraz dróg wewnętrznych.

Ustalenia dotyczące zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej określają:

1) ustala się możliwość budowy, rozbudowy, przebudowy oraz modernizacji, zgodnie z przepisami odrębnymi:
   a) podziemnych sieci elektroenergetycznych,
   b) naziemnych sieci elektroenergetycznych,
   c) sieci gazowych,
   d) sieci wodociągowych,
   e) sieci kanalizacyjnych,
   f) inwestycji z zakresu łączności publicznej;
2) powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci, zgodnie z przepisami odrębnymi;
3) wyposażenie w infrastrukturę techniczną:
   a) zaopatrzenie w wodę:
      – z sieci wodociągowej,
      – z ujęć wód podziemnych,
      – obowiązek uwzględnienia wymagań ochrony przeciwpożarowej wynikających z przepisów odrębnych,
   b) odprowadzanie ścieków:
      – do sieci kanalizacji sanitarnej,
      – w ramach indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, zgodnie z przepisami odrębnymi,
      – z użyciem zbiorników bezodpływowych nieczystości ciekłych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
      – w przypadku odprowadzania ścieków przemysłowych obowiązuje zapewnienie odpowiednich parametrów i norm,
   c) odprowadzanie wód opadowych i roztopowych:
      - do sieci kanalizacji deszczowej,
      - w ramach powierzchni biologicznie czynnej,
      - do zbiorników retencyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
   d) zaopatrzenie w energię elektryczną:
      - z sieci elektroenergetycznej,
      - z odnawialnych źródeł energii z zastrzeżeniem §7,
   e) zaopatrzenie w gaz:
      – z sieci gazowej,

– w przypadku braku możliwości przyłączenia do sieci gazowej dopuszcza stosowanie butli gazowych lub stałych zbiorników zlokalizowanych na działce budowlanej,

f) zaopatrzenie w ciepło:
- z indywidualnych lub scentralizowanych systemów grzewczych,
- z odnawialnych źródeł energii z zastrzeżeniem §7,

g) gospodarka odpadami zgodnie z przepisami odrębnymi,

h) parametry sieci infrastruktury technicznej:
– zgodnie z przepisami odrębnymi,
– wg opracowań branżowych,
– zapewniające prawidłowe funkcjonowanie w ramach dostępnych technologii.

c. Zgodność z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska i ochrony przyrody

Wymogi określone w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska i ochrony przyrody określają wytyczne odnośnie zapewnienia warunków utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalnej gospodarki zasobami środowiska. Z tego powodu zapisy projektu planu dążą do eliminowania, ograniczenia zagrożeń i podejmowania działań, które będą temu zapobiegać oraz będą zgodne z obowiązującymi przepisami.

Zapisy projektu planu wprowadzają szereg ustaleń, które dotyczą zagadnień, związanych z ochroną i kształtowaniem środowiska przyrodniczego, w tym:

1) w granicach obszaru objętego planem nie występują formy ochrony przyrody;
2) obszar objęty planem znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 325 „Zbiornik Częstochowa”;
3) w granicach obszaru objętego planem występują urządzenia melioracji wodnych, dla których ustala się likwidację, w sposób zapewniający funkcjonowanie pozostałego systemu drenaży, zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi gospodarowania wodami;
4) obowiązują przepisy odrębne dotyczące standardów jakości środowiska, w szczególności w zakresie hałasu, wibracji, emisji zanieczyszczeń oraz promieniowania elektromagnetycznego;

5)zakaz realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
6)zakaz lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii wykorzystujących energię wiatru niespełniających warunków mikroinstalacji w rozumieniu przepisów o odnawialnych źródłach energii;
7)plan nie zakazuje lokalizacji mikroinstalacji oraz niebędących mikroinstalacją pozostałych instalacji odnawialnych źródeł energii wytwarzających energię elektryczną z energii promieniowania słonecznego, będących urządzeniami innymi niż wolnostojące;
8)zakaz lokalizacji biogazowni;
9)zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;
10)wszelkie działania w terenie nie mogą powodować przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu określonego w przepisach odrębnych, w sąsiednich terenach chronionych akustycznie.

Przedmiotowy projekt nie wprowadza inwestycji sprzecznych z celami ochrony przyrody i środowiska, respektuje wymogi określone w przepisach odrębnych z zakresu ochrony środowiska.

d. Ochrona różnorodności biologicznej

Ochrona różnorodności biologicznej to systemowe działania podejmowane na rzecz trwałego zachowania wszystkich elementów różnorodności biologicznej w miejscach ich naturalnego występowania - ochrona in situ oraz zagrożonych gatunków, podgatunków i odmian poza miejscami ich naturalnego występowania bądź powstania - ochrona ex situ.

Ochrona in situ, to ochrona gatunku chronionego, realizowana w jego naturalnym środowisku życia przez zachowanie niezmienionych warunków środowiskowych oraz zaniechanie pozyskiwania osobników tego gatunku lub dostosowanie rozmiarów i metod pozyskiwania do możliwości ich reprodukcji. Ochronie in situ służą przede wszystkim rezerwaty i parki narodowe.

Ochrona ex situ, to ochrona gatunku chronionego realizowana przez przeniesienie go do ekosystemu zastępczego, gdzie może on dalej żyć samodzielnie w warunkach naturalnych, lub do środowiska sztucznie stworzonego, w którym musi być otoczony stałą opieką człowieka. Przenoszone mogą być całe osobniki roślin albo ich nasiona, bulwy i kłącza, całe osobniki zwierząt lub ich materiał rozrodczy. Ochronę ex situ mogą podejmować jedynie instytucje naukowe, urzędy konserwatorskie i parki narodowe. W ten typ ochrony zaangażowane są głównie ogrody botaniczne i zoologiczne, gdzie prowadzone są badania zagrożonych gatunków, ich rozmnażanie i wymiana.

Teren objęty ustaleniami planu nie przedstawia większych wartości przyrodniczych. Jest to specyficzny typ biocenozy charakteryzujący się znacznym uproszczeniem pod względem składu gatunkowego, w porównaniu z biocenozą naturalną, w ramach którego nie zinwentaryzowano występowania: siedlisk przyrodniczych objętych ochroną oraz roślin i grzybów objętych ochroną gatunkową.

W związku z powyższym, w projekcie planu miejscowego nie wprowadza się specjalnych rozwiązań mających na celu ochronę różnorodności biologicznej - ustala się minimalną powierzchnię terenów biologicznie czynnych oraz obowiązek modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej zgodnie z przepisami odrębnymi.

e. Projektowane zagospodarowanie wynikające z potrzeb ochrony zabytków środowiska kulturowego

Z uwagi na brak obszarów i obiektów wymagających ochrony, nie ustala się zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej.

f. Adaptacja do zmian klimatu

Wpływ zmieniających się warunków klimatycznych i środowiskowych na ustalenia projektowanego dokumentu oraz odporność ustaleń projektowanego dokumentu na zmiany klimatu ze szczególnym uwzględnieniem klęsk żywiołowych.

Zmiany klimatu niosą za sobą szereg zagrożeń. Są to między innymi:

- fale upałów (w tym oddziaływanie na ludzkie zdrowie, szkody dla zbiorów, pożary lasów itp.),
- susze (w tym mniejsza dostępność i gorsza jakość wody i zwiększone zapotrzebowanie na wodę),
- powodzie,
- ekstremalne opady,
- burze i silne wiatry (w tym zniszczenia infrastruktury, budynków, plonów i lasów),
- ulewne deszcze,
- fale chłodu,
- szkody wywołane zamarzaniem i odmarzaniem.

Ze względu na niewielki obszar objęty projektem planu, zmieniające się warunki klimatyczne i środowiskowe nie mają wpływu na ustalenia projektowanego dokumentu.

Ustalenia projektowanego dokumentu są dość odporne na zmiany klimatu (ze szczególnym uwzględnieniem klęsk żywiołowych). Głównym zagrożeniem w obszarze objętym planem może być gwałtowny spływ wód opadowych z powierzchni dachów a co za tym idzie brak możliwości zatrzymania wód opadowych w powierzchniach biologicznie czynnych oraz przeciążenie kanalizacji deszczowej. Określone w planie wskaźniki zagospodarowania oraz sposób odprowadzania wód opadowych i roztopowych (do sieci kanalizacji deszczowej i w ramach terenu biologicznie czynnego, zwłaszcza do zbiorników retencyjnych, zgodnie z przepisami odrębnymi) powinny być wystarczającą ochroną przed wyżej opisanym zagrożeniem.

Uznaje się, że obszar przedmiotowego planu miejscowego jest zbyt mały, by stosować programowe rozwiązania mające na celu ochronę przed zagrożeniami powodowanymi zmianą klimatu. Ochrona przed tymi zagrożeniami będzie brana pod uwagę przede wszystkim na etapie projektowania i realizacji poszczególnych budynków, dobierając odpowiednią technologię.

Ze względu na niewielki obszar objęty planem, nie przewiduje się wpływu projektowanego dokumentu na różnorodność biologiczną.

Wpływ projektowanego dokumentu na inne elementy środowiska opisano w dalszej części niniejszej prognozy.

6. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA

a. Źródła przewidywanego oddziaływania na środowisko

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839, z późn. zm.), wyróżnia się następujące rodzaje przedsięwzięć, które mogą oddziaływać na środowisko:

- mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko,
- mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,

W projekcie planu miejscowego zakazuje się realizacji niektórych przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz niektórych przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

b. Przewidywane oddziaływanie

Dla potrzeb niniejszej prognozy przeanalizowano możliwe oddziaływania realizacji ustaleń przedmiotowego projektu planu na środowisko, które przedstawia się następująco:

Przewidywane oddziaływanie terenów zabudowy												
	bezpośrednie	pośrednie	wtórne	skumulowane	krótkoterminowe	średnioterminowe	długoterminowe	stałe	chwilowe	pozytywne	negatywne	neutralne
w trakcie budowy												
różnorodność biologiczną												
ludzi									+			
zwierzęta	+				+						+	
rośliny	+				+						+	
wodę	+				+						+	
powietrze					+						+	
powierzchnię ziemi	+				+						+	
krajobraz	+				+						+	
klimat												
klimat akustyczny	+				+						+	
zasoby naturalne												
zabytki												
dobra materialne												
na etapie funkcjonowania												
różnorodność biologiczną												
ludzi				+								+
zwierzęta				+								+
rośliny				+								+
wodę												+
powietrze				+				+				+
powierzchnię ziemi												
krajobraz												
klimat												
klimat akustyczny				+								+
zasoby naturalne												
zabytki												
dobra materialne												

Przewidywane znaczące oddziaływania w/w przedsięwzięcia na środowisko są uzależnione od fazy jego realizacji.

Podczas prowadzenia prac budowlano-montażowych, w przypadku budowy dojdzie do miejscowej likwidacji pokrywy glebowej i roślinności (skutkiem przemieszczenia warstwy próchnicznej będzie również zniszczenie poziomów glebowych, zmiana warunków wodno-powietrznych gleby). Stan aerosanitarny powietrza mogą pogorszyć spaliny pracujących na budowie maszyn i pojazdów (w tym samochody o dużym tonażu, przewożące ładunki), które będą również źródłem hałasu. W/w oddziaływania będą miały charakter lokalny, krótkoterminowy ograniczony do terenu budowy, jego zaplecza oraz dróg dojazdowych.

Przedmiotowy teren zabudowy usługowej oraz produkcyjno-usługowej może być źródłem emisji gazów i pyłów pochodzących z energetycznego spalania paliw, ścieków przemysłowych, odpadów oraz hałasu. Jednak, zgodnie z zapisami projektu planu nie może dochodzić jednak do przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych, w zakresie hałasu, wibracji, emisji zanieczyszczeń oraz promieniowania elektromagnetycznego. Z tego powodu należy stwierdzić, iż tereny zabudowy nie będą stanowiły źródła zagrożenia dla środowiska.

7. WPŁYW USTALEŃ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

a. Powierzchnia ziemi, gleby

Realizacja nowej zabudowy i wynikające stąd roboty ziemne w oczywisty sposób naruszą istniejącą strukturę gruntu. W zależności od stopnia przekształcenia powierzchni ziemi transformacji ulegną również gleby, na skutek prowadzenia prac budowlanych nastąpi zmiana ułożenia przypowierzchniowych warstw gleby oraz zmiana składu chemicznego gruntów i ich właściwości technicznych, m.in. uziarnienia, zagęszczenia, stopnia plastyczności. Zmiany te jednak należy uznać za nieuniknione w przypadku tego typu inwestycji. Ustalenia planu dotyczące maksymalnej intensywności zabudowy czy minimalnych udziałów powierzchni czynnych biologicznie pozwolą jednak przynajmniej częściowo ograniczyć zasięg potencjalnej degradacji gleb i powierzchni ziemi.

b. Wody powierzchniowe i podziemne

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu najistotniejszym celem środowiskowym określonym w Planie Gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, dla wód podziemnych jest dobry stan chemiczny i dobry stan ilościowy, a dla wód powierzchniowych jest umiarkowany potencjał ekologiczny.

Realizacja ustaleń planu, który reguluje zasady prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej oraz odprowadzania wód opadowych i roztopowych przyczyni się do utrzymania dobrego stanu jednolitej części wód podziemnych oraz może pozytywnie wpłynąć na stan jednolitej części wód powierzchniowych.

Powiększenie obszarów zabudowanych może jedynie spowodować zmniejszenie zdolności infiltracyjnych gruntów przypowierzchniowych zwłaszcza na terenach zajętych przez fundamenty, a także drogi dojazdowe**.**

c. Powietrze

Na jakość powietrza atmosferycznego na analizowanym obszarze wpływają przede wszystkim emisje zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł komunalno-bytowych oraz transportu drogowego. Istotnym źródłem emisji jest tzw. niska emisja, związana z funkcjonowaniem indywidualnych systemów ogrzewania budynków mieszkalnych i usługowych. Na terenie gminy wśród stosowanych źródeł ciepła znaczący udział mają kotły wykorzystujące ekogroszek. Drugim istotnym czynnikiem wpływającym na lokalne warunki aerosanitarne jest transport samochodowy. Emisje komunikacyjne powstają przede wszystkim w wyniku spalania paliw, a także ścierania opon oraz elementów układów hamulcowych. Zanieczyszczenia te są emitowane bezpośrednio do przyziemnej warstwy atmosfery, dlatego ich oddziaływanie jest szczególnie zauważalne w bezpośrednim sąsiedztwie ciągów komunikacyjnych. Wielkość emisji związanej z transportem uzależniona jest przede wszystkim od natężenia ruchu, rodzaju pojazdów oraz ich parametrów technicznych.

Na analizowanym obszarze nie występują znaczące źródła emisji o charakterze przemysłowym, które mogłyby w istotny sposób wpływać na lokalny stan jakości powietrza. W związku z tym na warunki aerosanitarne oddziałują głównie źródła rozproszone, związane z ogrzewaniem budynków oraz ruchem pojazdów.

d. Krajobraz

Krajobraz stanowi istotny element środowiska przyrodniczego i kulturowego, wpływający bezpośrednio na jakość przestrzeni oraz warunki życia mieszkańców. Zgodnie z założeniami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej jego ochrona powinna obejmować zarówno zachowanie cennych i charakterystycznych elementów krajobrazu, jak i właściwe kształtowanie zmian zachodzących w przestrzeni pod wpływem procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych. Na charakter krajobrazu gminy Gorzów Śląski wpływa przede wszystkim ukształtowanie powierzchni terenu, sposób użytkowania gruntów, obecność terenów leśnych i rolniczych, dolin rzecznych oraz elementów dziedzictwa kulturowego. Istotną rolę w kształtowaniu lokalnej fizjonomii przestrzeni odgrywa również układ osadniczy, który w wielu miejscach zachował cechy wynikające z historycznego rozwoju poszczególnych miejscowości. Do najbardziej wartościowych pod względem krajobrazowym i przyrodniczym należą dolina Prosny wraz z dolinami jej dopływów, a także towarzyszące im łąki, pastwiska i tereny podmokłe. Ważnym elementem struktury krajobrazowej są również kompleksy leśne, które oprócz walorów przyrodniczych pełnią funkcję lokalnych powiązań ekologicznych oraz wpływają na warunki klimatyczne i przewietrzanie obszaru. Krajobraz gminy ma w dużej mierze charakter rolniczy, z udziałem rozległych terenów użytkowanych jako grunty orne, łąki i pastwiska. Mozaikowy układ pól, zadrzewień, zakrzewień, kompleksów leśnych oraz dolin cieków wodnych zwiększa zróżnicowanie wizualne i przyrodnicze przestrzeni. Walory krajobrazowe obszaru uzupełniają elementy dziedzictwa kulturowego, w tym obiekty zabytkowe oraz historycznie ukształtowane układy osadnicze. W obrębie poszczególnych miejscowości zachowały się również fragmenty historycznych układów komunikacyjnych oraz alei przydrożnych, które stanowią charakterystyczny element lokalnego krajobrazu. Na terenie gminy nie ustanowiono dotychczas odrębnej formy ochrony przyrody ukierunkowanej bezpośrednio na ochronę walorów krajobrazowych. Nie oznacza to jednak braku elementów cennych krajobrazowo. Szczególne znaczenie zachowują doliny rzeczne, kompleksy leśne, tereny otwarte oraz historyczne elementy zagospodarowania przestrzeni.

W odniesieniu do obszaru objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego istotne jest zatem zachowanie istniejących elementów zieleni i otwartego charakteru przestrzeni, a także takie kształtowanie nowej zabudowy i infrastruktury, aby ograniczyć jej negatywny wpływ na lokalne walory krajobrazowe. Szczególnej uwagi wymagają również relacje pomiędzy nowym zagospodarowaniem a istniejącą zabudową oraz otaczającym krajobrazem rolniczym.

e. Zwierzęta i rośliny

Ustalenia projektu planu i idąca za nimi realizacja nowych obiektów, jak każda inwestycja budowlana, w sposób bezpośredni oddziaływać może na liczebność i stan gatunków flory i fauny naziemnej, występujących w obrębie terenu, na którym prowadzone będą prace budowlane. Obecnie obszary, których dotyczy projekt są w części niezainwestowane, zaś roślinność je porastająca posiada relatywnie niskie walory przyrodnicze i jest silnie przekształcona w wyniku działalności człowieka. W fazie budowy może dochodzić do krótkoterminowych oddziaływań na faunę naziemną bytującą/żerującą w sąsiedztwie terenu inwestycji. Jego przyczyną będzie wzmożony ruch samochodów oraz praca maszyn budowlanych powodujące hałas, drgania i zanieczyszczenia powietrza.

f. Klimat

Ze względu na niewielki obszar objęty planem oraz rodzaj przeznaczenia, oraz zakaz realizacji przedsięwzięć powodujących przekroczenie standardów jakości środowiska określonych w przepisach odrębnych, nie przewiduje się bezpośredniego oddziaływania ustaleń projektowanego dokumentu na klimat. Pośredni wpływ na klimat mogą mieć, w przypadku ich realizacji, urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii.

g. Zasoby naturalne

Jako zasoby naturalne można rozumieć każdy element środowiska przyrodniczego. Ponieważ jednak wpływ ustaleń projektu planu na wody, gleby, klimat, rośliny itp. elementy omówiono wcześniej, w tym miejscu pod pojęciem „zasoby naturalne” zdefiniowano oddziaływanie na złoża surowców naturalnych.

Ponieważ przedmiotowe inwestycje są zlokalizowane poza udokumentowanymi złożami surowców naturalnych można stwierdzić, iż nie będą one miały na nie żadnego wpływu.

h. Klimat akustyczny

Żadne z przedsięwzięć określonych w planie nie będzie źródłem znaczących zmian w klimacie akustycznym (poza zwiększonym krótkotrwałym hałasem, który może być związany z każdym procesem inwestycyjnym). W wypadku projektowanej zmiany oraz utrzymaniu funkcji usługowej oraz produkcyjno-usługowej na omawianym obszarze będziemy mieli do czynienia z hałasem przemysłowym. Występowanie uciążliwości akustycznej ma miejsce na terenach mieszkaniowych zlokalizowanych w pobliżu zakładu czy danego źródła hałasu. Największą dokuczliwość niosą zarówno małe zakłady rzemieślnicze jak i duże zakłady produkcyjne oraz magazyny i chłodnie. Rozprzestrzenianie się hałasu jest wypadkową wielu czynników, z których najważniejsze to odległość od źródła hałasu, zagospodarowanie terenów sąsiadujących oraz lokalizacją poszczególnych źródeł hałasu. Na terenie ściśle zabudowanym fale dźwiękowe nie rozprzestrzeniają się na duże odległości, docierając np. jedynie do frontów budynków zlokalizowanych wzdłuż ulic. Na terenach otwartych, czy z luźną, niską zabudową, fale dźwiękowe rozchodzą się na znaczne odległości, ze względu na brak elementów ograniczających rozprzestrzenianie hałasu, np. obiekty przemysłowe, magazynowe jak i mieszkalne. Dlatego w takich przypadkach ważne jest tworzenie pasów izolacyjnych z zieleni wysokiej wokół stref przemysłowych.

Największe oddziaływanie na tereny sąsiednie mają zewnętrzne źródła emisji hałasu, np. urządzenia wentylacyjne, chłodnicze, napędy itd. Dlatego ważne jest odpowiednie zlokalizowanie urządzeń oraz dbanie o ich dobry stan techniczny.

Przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu od zakładów przemysłowych mają bardzo ograniczony zasięg (z reguły do kilkudziesięciu metrów od zakładów) i w większości przypadków nie stanowią one zagrożenia dla warunków akustycznych otoczenia, ponieważ ich zasięg z reguły nie przekracza granic terenów przemysłowych.

Obiekty usługowe oraz produkcyjno-usługowe będą mogły generować hałas z:

- budynków w których zachodzą procesy o znaczącej emisji hałasu,
- zewnętrznych urządzeń technologicznych, wentylacyjnych, chłodniczych itd.
- pracą sprzętu, np. ładowarki kołowe, wózki widłowe, kruszarki, przesiewacze itd.
- przemieszczanie się po terenie pojazdów ciężkich i osobowych.

W projekcie planu miejscowego zapisano jednak:

1)wszelkie działania w terenie nie mogą powodować przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu określonego w przepisach odrębnych, w sąsiednich terenach chronionych akustycznie;

i. Pole elektromagnetyczne

Pole elektromagnetyczne powstaje wokół przewodów i aparatury będącej pod napięciem. Analizując oddziaływanie tego pola na środowisko mówimy o jego dwóch składowych: polu magnetycznym i polu elektrycznym.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu z dnia 17 lutego 2020 r. w sprawie sposobów sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2020 r., poz. 258), w otoczeniu stacji elektroenergetycznych oraz napowietrznych linii elektroenergetycznych, pracujących na częstotliwości 50 Hz:

1) pomiary składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego wykonuje się:

a) nad powierzchnią ziemi lub nad innymi miejscami dostępnymi dla ludności, w szczególności dachami spełniającymi role tarasów, tarasami i balkonami – na wysokości 2 m,

b) w pobliżu obiektów budowlanych – w odległości nie mniejszej niż 1,6 m od ścian, stropów i podłóg tych obiektów,

c) zachowując odległość co najmniej 1,6 m między sondą miernika i osobą mierzącą;

2) pomiary składowej magnetycznej pola elektromagnetycznego wykonuje się w pionach pomiarowych na wysokościach od 0,3 m do 2 m nad powierzchnią ziemi lub nad innymi powierzchniami, na których mogą przebywać ludzie, w szczególności na

dziedzińcach, placach, podwórkach, dostępnych dla ludności dachach budynków oraz – pod warunkiem poinformowania o planowanych pomiarach z minimum 3-dniowym wyprzedzeniem i po umożliwieniu dostępu przez dysponenta przestrzeni pomiarowej – na klatkach schodowych, w lokalach użytkowych i mieszkalnych, w tym na balkonach i tarasach.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r., poz. 2448):

1) wartość graniczna natężenia pola magnetycznego 50 Hz w środowisku dla miejsc dostępnych dla ludzi to 60 A/m.

2) dopuszczalne poziomy natężenia pola elektrycznego 50 Hz charakteryzowane są wartościami granicznymi:

- 10 kV/m - obszary dostępne dla ludzi;
- 1 kV/m - tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową.

Przyjęto, że pola o podanych wyżej poziomach nie oddziałują niekorzystnie na żaden z elementów środowiska (rośliny, zwierzęta, wodę i powietrze), w tym przede wszystkim na ludzi, nie wykazują przy tym również żadnego działania kumulacyjnego lub synergicznego. Tereny, w ramach których wartości te nie mogą być dotrzymane kwalifikuje się (w razie zaistnienia takiej potrzeby), zgodnie z ustawą *Prawo ochrony środowiska*, jako obszary ograniczonego użytkowania.

W obszarze przedmiotowego planu nie przewiduje się przekroczenia dopuszczonych przepisami prawa parametrów.

j. Oddziaływanie na ludzi

Nie przewiduje się elementów przestrzeni mogących mieć bezpośredni stały negatywny wpływ na zdrowie i warunki życia ludzi. Na skutek prowadzonych prac budowlanych okresowo należy spodziewać się zwiększonej emisji hałasu, której źródłem będą pracujące maszyny, a także zwiększonej emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych pochodzących ze źródeł komunikacyjnych. W trakcie funkcjonowania, działające instalacje, zgodnie z zapisami planu nie mogą powodować przekroczenia standardów jakości środowiska określonych w przepisach

odrębnych, z tego powodu można stwierdzić, iż realizacja projektowanych przedsięwzięć nie będzie stanowić zagrożenia dla zdrowia i życia ludzi.

Oddziaływanie	Pozytywne	negatywne
bezpośrednie	-	emisja hałasu
pośrednie	-	emisja zanieczyszczeń do powietrza
wtórne	-	-
skumulowane	-	-
krótkoterminowe	-	emisja hałasu i zanieczyszczeń do powietrza na etapie budowy
średnioterminowe	-	-
długoterminowe	-	emisja hałasu i zanieczyszczeń do powietrza
stałe	-	emisja hałasu i zanieczyszczeń do powietrza
chwilowe	-	-

k. Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Przez poważną awarię wg Prawa Ochrony Środowiska rozumie się: *zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem*.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. z 2016 r. poz. 138), nie przewiduje się poważnej awarii.

W projekcie planu miejscowego wprowadzono zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

I. Środowisko kulturowe

Z uwagi na brak obszarów i obiektów wymagających ochrony, nie ustala się zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej.

8. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Określenie zestawu uniwersalnych wytycznych służących ochronie przyrody i środowiska oraz niwelujących negatywne oddziaływania jest trudne. W zależności od zastosowanej techniki oraz opracowanej technologii, wrażliwość poszczególnych komponentów środowiska i przyrody, na niekorzystne formy oddziaływania jest różna.

Projekt planu, w celu zminimalizowania potencjalnych oddziaływań, które mogą być skutkiem realizacji jego zapisów, wprowadza następujące rozwiązania eliminujące, ograniczające i kompensujące możliwe negatywne oddziaływania, w tym:

- obowiązują przepisy odrębne dotyczące standardów jakości środowiska, w szczególności w zakresie hałasu, wibracji, emisji zanieczyszczeń oraz promieniowania elektromagnetycznego,
- określenie minimalnej i maksymalnej intensywności zabudowy, ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie, co chociaż częściowo powinno złagodzić przekształcenia środowiska spowodowane utwardzeniem części terenu poprzez wprowadzenie zabudowy, budowę parkingów itp.

W przypadku respektowania zapisów projektu planu stan środowiska przedmiotowego obszaru nie powinien ulec znacznemu pogorszeniu, dlatego w prognozie oddziaływania na środowisko nie wyznacza się dodatkowych rozwiązań, które mogłyby zapobiegać, ograniczać i rekompensować negatywny wpływ na środowisko projektowanego zagospodarowania.

9. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU

Projektowane funkcje mogą przyczynić się do zmian w stanie środowiska, szczególnie w zakresie degradacji pokrywy glebowej, zmniejszeniu powierzchni biologicznie czynnej, które będą rezultatem realizacji nowej zabudowy, infrastruktury technicznej. Jednak przy zastosowaniu szeregu rozwiązań mających na celu zminimalizowanie potencjalnych oddziaływań, nie należy spodziewać się skutków, które należałoby klasyfikować w kategorii zagrożeń środowiska.

W związku z powyższym nie formułuje się rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu. Prognoza oddziaływania na środowisko była sporządzana równocześnie z opracowaniem projektu planu miejscowego. Dzięki temu możliwe było wprowadzenie takich rozwiązań, które pozwoliły na uniknięcie potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych, doprowadzając do wyboru najkorzystniejszych, a zarazem optymalnych kierunków działań.

10. TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY, JAKIE NAPOTKANO OPRACOWUJĄC RAPORT.

W trakcie przedmiotowej analizy nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.

Żadne rozwiązania zawarte w projektowanym dokumencie nie będą powodować transgranicznego oddziaływania na środowisko.

12. POTENCJALNE ZMIANY W ŚRODOWISKU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

W przypadku braku realizacji jakichkolwiek inwestycji, na przedmiotowym obszarze nie powinny wystąpić znaczące zmiany w środowisku. Pozostanie on w dotychczasowym użytkowaniu.

13. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.

Zgodnie z art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym organ sporządzający miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego – Burmistrz Gminy Gorzów Śląski – zobowiązany jest przynajmniej raz w czasie kadencji rady przeprowadzić analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym (w tym realizacji projektowanego dokumentu). Jednak przepisy w/w ustawy nie regulują metod analizy zapisów planu. Instrumentem badania jakości środowiska jest monitoring, zapisany w odrębnych aktach prawnych. Jego zakres i częstotliwość pomiarów zależny jest od rodzaju inwestycji zapisanych w planie. Za najważniejsze, z punktu widzenia ochrony środowiska należy uznać monitorowanie jakości powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych oraz hałasu.

Zgodnie z art. 55 ust. 5 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko mówi, że organ opracowujący projekt dokumentu, jest zobowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko, zgodnie z częstotliwością i metodami, o których mowa w ust. 3 pkt 5. Monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko może polegać np. na analizie i ocenie stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska (o ile analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska oparte na wynikach pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska odnoszą się do obszaru objętego projektem planu) lub w ramach indywidualnych zamówień oraz na kontroli i ocenie zgodności wyposażenia terenu w infrastrukturę techniczną z zapisami przyjętego dokumentu.

Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko wpływ zapisów projektu planu na środowisko przyrodnicze w zakresie jakości

poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarach występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska.

Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Ponadto w zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Lasy Państwowe, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska.

14. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejszy dokument jest prognozą oddziaływania na środowisko do projektu „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie ulicy Byczyńskiej w Gorzowie Śląskim”. Sporządzony dokument zawiera prezentację i ocenę ww. projektu z punktu widzenia problemów środowiska przyrodniczego, jest dokumentem sporządzanym obowiązkowo, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Prognoza składa się z następujących części:

- **Wprowadzenie** - zawiera informacje dotyczące zakresu, celu, informacji o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy oraz udziału społeczeństwa w opracowaniu prognozy,
- **Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska** - Gmina Gorzów Śląski położona jest w obrębie Wyżyny Woźnicko-Wieluńskiej, na pograniczu Progu Woźnickiego i Obniżenia Liswarty-Prosny. Rzeźba terenu ma charakter falisty i pagórkowaty, z wyraźnie zaznaczoną doliną Prosny oraz lokalnymi obniżeniami terenu. Wysokości bezwzględne wynoszą od ok. 180 m n.p.m. w dolinie Prosny

do ok. 267 m n.p.m. na Płaskowyżu Helenowskim. Podłoże geologiczne tworzą przede wszystkim utwory jury, trzeciorzędu i czwartorzędu, wśród których dominują piaski, piaskowce, iły, mułowce oraz osady piaszczysto-żwirowe. Budowa geologiczna stwarza również warunki do występowania i eksploatacji lokalnych złóż surowców mineralnych. Gmina znajduje się w granicach dwóch jednolitych części wód podziemnych – JCWPd nr 81 i 97. System hydrograficzny tworzy przede wszystkim rzeka Prosna wraz z dopływami, natomiast południowo-zachodnia część gminy należy do zlewni Stobrawy. Pokrywa glebowa gminy Gorzów Śląski wykazuje zróżnicowanie przestrzenne, jednak w jej strukturze przeważają gleby o średniej i dobrej przydatności rolniczej. Dominują przede wszystkim gleby zaliczane do kompleksów żytnich, w tym kompleksów żytnio-ziemniaczanych oraz żytnich najsłabszych. Gmina ma typowo rolniczy charakter, a główne kierunki produkcji obejmują uprawę zbóż, ziemniaków i rzepaku oraz hodowlę zwierząt. Klimat jest umiarkowany, ze średnią temperaturą roczną ok. 7,6–8°C, roczną sumą opadów na poziomie ok. 650–700 mm i okresem wegetacyjnym trwającym około 220 dni. Na jakość powietrza wpływa przede wszystkim emisja z indywidualnych źródeł ogrzewania oraz transport drogowy, przy braku istotnych źródeł przemysłowych. Szata roślinna jest zróżnicowana i obejmuje kompleksy leśne, tereny rolnicze, łąki, pastwiska oraz zbiorowiska związane z dolinami rzecznymi. Zróżnicowanie siedlisk sprzyja występowaniu licznych gatunków ptaków, ssaków, płazów, gadów i bezkręgowców. Szczególne znaczenie przyrodnicze mają dolina Prosny i doliny jej dopływów, pełniące funkcję lokalnych korytarzy ekologicznych. Krajobraz gminy ma głównie charakter rolniczy, urozmaicony kompleksami leśnymi, dolinami rzecznymi, zadrzewieniami oraz elementami historycznej zabudowy i dziedzictwa kulturowego. Na obszarze objętym analizą nie występują ustanowione formy ochrony przyrody, w tym obszary Natura 2000, parki, rezerwaty ani obszary chronionego krajobrazu. Teren opracowania charakteryzuje się przede wszystkim rolniczym i antropogenicznym sposobem użytkowania, a jego lokalne walory przyrodnicze związane są głównie z istniejącą zielenią, zadrzewieniami oraz sąsiedztwem terenów otwartych.

- **Analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska** – Brak jest dokładnych danych dotyczących wielkości emisji substancji szkodliwych do atmosfery pochodzących z transportu. Nie mniej jednak sektor ten, ma coraz większy wpływ na jakość i stan powietrza. Szkodliwe substancje pochodzące ze spalania paliw stanowią źródło zanieczyszczenia zarówno powietrza, jak i gleb, a w konsekwencji również wód powierzchniowych i podziemnych na skutek wymywania zanieczyszczeń z powierzchni gruntu.

  Obszar objęty zmianą planu występuje w zasięgu Jednolitej Części Wód Podziemnych Nr 81 (krajowy kod jednostki to (GW600081).

  Obszar objęty planem występuje w zasięgu Jednolitej Części Wód Powierzchniowych Prosna do Wyderki (RW600010184119).

  Z punktu widzenia projektowanego dokumentu istotnym celem środowiskowym określonym w Planie Gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, dla wód podziemnych jest dobry stan chemiczny i dobry stan ilościowy, a dla wód powierzchniowych jest umiarkowany potencjał ekologiczny
- **Analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym albo krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu** - przy sporządzaniu planu miejscowego miały zastosowanie różne cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w tym między innymi: ochronę gleb, jakość wód, jakość powietrza, zmiany klimatu, hałas i promieniowanie, różnorodność biologiczną i krajobrazową.
- **Przedstawienie rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego** – zasadniczym celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest wyznaczenie terenu zabudowy usługowej, produkcyjno-usługowej wraz z terenem dróg wewnętrznych w zgodzie z polityką przestrzenną gminy, zasadami ochrony środowiska przyrodniczego i kształtowania krajobrazu. W zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej ustala się możliwość budowy, rozbudowy, przebudowy oraz modernizacji, zgodnie z przepisami odrębnymi podziemnych

sieci elektroenergetycznych, naziemnych sieci elektroenergetycznych, sieci gazowych, sieci wodociągowych, sieci kanalizacyjnych, inwestycji z zakresu łączności publicznej. Ustala się obowiązek zapewnienia w granicach działki budowlanej miejsc postojowych.

- **Określenie, analiza, ocena ustaleń planu na środowisko, zjawiska i procesy jakie mogą wynikać z projektowanego zagospodarowania oraz ich wpływ na poszczególne elementy środowiska** - realizacja nowej zabudowy i wynikające stąd roboty ziemne w oczywisty sposób naruszą istniejącą strukturę gruntu. W zależności od stopnia przekształcenia powierzchni ziemi transformacji ulegną również gleby, na skutek prowadzenia prac budowlanych nastąpi zmiana ułożenia przypowierzchniowych warstw gleby oraz zmiana składu chemicznego gruntów i ich właściwości technicznych, m.in. uziarnienia, zagęszczenia, stopnia plastyczności. Zmiany te jednak należy uznać za nieuniknione w przypadku tego typu inwestycji.
- **Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu -** projekt planu, w celu zminimalizowania potencjalnych oddziaływań, które mogą być skutkiem realizacji jego zapisów, wprowadza następujące rozwiązania eliminujące, ograniczające i kompensujące możliwe negatywne oddziaływania, w tym:
  - obowiązują przepisy odrębne dotyczące standardów jakości środowiska, w szczególności w zakresie hałasu, wibracji, emisji zanieczyszczeń oraz promieniowania elektromagnetycznego,
  - określenie minimalnej i maksymalnej intensywności zabudowy, ustalenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie, co chociaż częściowo powinno złagodzić przekształcenia środowiska spowodowane utwardzeniem części terenu poprzez wprowadzenie zabudowy, budowę parkingów itp.
- **Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu** – nie formułuje się rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie planu. Prognoza oddziaływania na środowisko była sporządzana równocześnie z opracowaniem projektu planu miejscowego. Dzięki

temu możliwe było wprowadzenie takich rozwiązań, które pozwoliły na uniknięcie potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych, doprowadzając do wyboru najkorzystniejszych, a zarazem optymalnych kierunków działań.

- **Trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy** – nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy;
- **Informacje o transgranicznym oddziaływaniu na środowisko** – żadne rozwiązania zawarte w projektowanym dokumencie nie będą powodować transgranicznego oddziaływania na środowisko;
- **Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji postanowień projektu planu** – W przypadku braku realizacji jakichkolwiek inwestycji nie powinny zajść istotne zmiany w środowisku przyrodniczym. Przedmiotowy obszar pozostanie w dotychczasowym użytkowaniu.
- **Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu planu oraz częstotliwość jej przeprowadzania -** Instrumentem badania jakości środowiska jest monitoring, zapisany w odrębnych aktach prawnych. Jego zakres i częstotliwość pomiarów zależny jest od rodzaju inwestycji zapisanych w projekcie. Za najważniejsze, z punktu widzenia ochrony środowiska należy uznać monitorowanie jakości powietrza atmosferycznego, wód powierzchniowych oraz hałasu.

  Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko wpływ zapisów projektu planu na środowisko przyrodnicze w zakresie jakości poszczególnych elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska, obszarach występowania przekroczeń, występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian kontrolowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska.

  Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane będą corocznie w Raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji, ale źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona

przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia) czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Ponadto w zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Lasy Państwowe, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska.

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670 z późn. zm.).
Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Piotr Ulrich

